

AYT

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DENEMELERİ

20 X 24

HEDEF
%100
İSABET

- YENİ MÜFREDATA %100 UYUMLU
- ÖSYM TARZI YENİ NESİL SORULAR
- DENEME ANALİZ ÇİZELGELİ

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DENEMELERİ
20 x 24

ISBN

978-605-2366-01-1

Copyrihgt Yüksek Tempo Yayınları

DİZGİ – GRAFİK

Yüksek Tempo Dizgi - Grafik Servisi

İLETİŞİM ADRESİ

Adalet Mahallesi, Anadolu Cad. Megapol
Tower D: 41, Kat: 10

35530 Bayraklı / İzmir

Tel : +90 (0530) 555 04 93

E-mail : bilgi@yuksektempo.com

BASKI TARİHİ

Mart – 2019

BASKI YERİ

Bizim Dijital Matbaacılık
Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Serhat Mahallesi Uzuncağı Caddesi
1128 Sokak No: 6 Ostim / ANKARA

Matba Sertifika No: 41356

Yayıncı Sertifika No: 35157

COYRIGHT © YÜKSEK TEMPO YAYINLARI

Bu kitabın tüm hakları Yüksek Tempo Yayın Dağıtım Eğitim Pazarlama TİC. ve LTD. ŞTY'ye aittir. Kitabın tamamının ya da bir kısmının, şirketimizin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması durumunda, şirketimiz yasal tüm haklarını kullanacaktır.

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Elinizde bulunan Türk Dili ve Edebiyatı Denemeleri 20x24 kitabı, ÖSYM tarafından yapılan güncel sınavlar ve MEB güncel müfredatı dikkate alınarak hazırlanmış yeni nesil sorulardan oluşmaktadır.

ÖSYM tarafından yapılan üniversiteye giriş sınavları, zaman içerisinde farklı adlarla gündeme gelmiş olsa da sonuçta bu sınavlar bir "seçme" sınavıdır. Bilgi ve birikimiyle, sorulara yaklaşım tarzıyla iyi olanlar, bu sınavda başarıya ulaşmaktadır.

Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı'nın ikinci aşaması olan AYT sınavı, bilgi ağırlıklı bir sınavdır. Fakat son yıllarda salt bilgi sormanın ötesinde öğrencilerin, gerek şiirlerde gerekse roman ve hikâyelerde bilgiyi yorumlamaya dayalı becerileri ölçülmektedir. Yapılan ezberler, zihniyetle birlikte ele alındığında daha sağlıklı bir sonuca ulaşılmaktadır.

Bizler de ÖSYM tarafından yapılan özellikle son dönem Türk Dili ve Edebiyatı Sınavlarını dikkate alarak sizlere faydalı olacağını ümit ettiğimiz 20 denemeden oluşan elinizdeki kitabı hazırladık. Bu kitabı hazırlarken ilk hedefimiz, sizi AYT Türk Dili ve Edebiyatı Sınavı'na özgün sorularla hazırlamaktı. Bu kitaptaki soruları çözdüğünüzde gerçek bir sınav havası yaşayacağınızı düşünüyoruz.

Her denemenin başına konulan AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DENEME ANALİZİ çizelgesini sınav sonrası doldurduğunuzda ve bunları sağlıklı bir şekilde değerlendirdiğinizde eksik olan konularınızı yeniden telafi etme fırsatını bulmuş olacaksınız.

Ayrıca sizleri müfredatta yer alan Türk edebiyatının önemli şairlerinin kaleme aldığı şiirlerle de tanıştırmak istedik. Bu şiirleri beğenerek okuyacağınızı ümit ediyoruz. Her deneme öncesine konulan şiirlerin, edebiyat deryasından birkaç damla da olsa, gönül dünyanıza bir serinlik bırakacağı ve sizi has edebiyatla tanıştırmaya vesile olacağı düşüncesindeyiz.

Sevgili Öğrenciler,

Türk Dili ve Edebiyatı Denemeleri 20x24 kitabının sizlere faydalı olmasını temenni eder, sınavlarınızda başarılar dileriz.

Yüksek Tempo Yayınları

İÇİNDEKİLER

Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 01	7
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 02	15
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 03	23
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 04	31
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 05	39
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 06	47
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 07	55
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 08	63
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 09	71
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 10	79

Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 11	87
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 12	95
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 13	103
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 14	111
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 15	119

Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 16	127
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 17	135
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 18	143
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 19	151
Türk Dili ve Edebiyatı / Deneme – 20	159

ÖRNEK TİPİ

DENEME

01

SİSTE SÖYLENİŞ

*Birden kapandı birbiri ardınca perdeler...
Kandilli, Göksu, Kanlıca, İstinye neredeler?*

*Som zümrüt ortasında, muzaffer, akıp giden
Firuze nehri nerde? Bugün saklıdır, neden?*

*Benzetmek olmasın sana dünyâda bir yeri;
Eylül sonunda böyledir İsviçre gölleri.*

*Bir devri lânetiyle boğan şairin Sis'i.
Vicdan ve rûh elemlerinin en zehirlisi.*

*Hülyama bir eza gibi aksetti bir daha;
-Örtün! Müebbeden uyu! Ey şehir! -O beddua...*

*Hayır bu hâl uzun süremez, sen yakındasın;
Hâlâ dağılmayan bu sisin arkasındasın.*

*Sıyrıl, beyaz karanlık içinden, parıl parıl
Berraklığında bilme nedir hafta, ay ve yıl.*

*Hüznün, ferahlığın bizim olsun kışın, yazın,
Hiç bir zaman kader bizi senden ayırmasın.*

Yahya Kemal BEYATLI

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DENEME ANALİZİ

SORU	KONU BAŞLIKLARI	DOĞRU	YANLIŞ	BOŞ
01	Sözcük ve Söz Öbeklerinin Anlamı			
02	Paragraf Yardımcı Düşünce			
03	Paragraf Konu			
04	Cümle Anlamı ve Yorumu			
05	Şiir Bilgisi - Genel (Tür, zihniyet, kafiye, vezin)			
06	Şiir Bilgisi - Genel (Tür, zihniyet, kafiye, vezin)			
07	İslamiyet Öncesi - Sonrası Türk Edebiyatı			
08	Halk Edebiyatı			
09	Halk Edebiyatı			
10	Söz Sanatları			
11	Divan Edebiyatı			
12	Milli Edebiyat			
13	Fecr-i Ati Edebiyatı			
14	Tanzimat Edebiyatı			
15	Servet-i Fünun Edebiyatı / Bağımsız Sanatçılar			
16	Modernizmi Esas Alan Eserler (Hikaye - Roman)			
17	Toplumcu Gerçekçi Eserler (Hikaye - Roman)			
18	Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler (Hikaye - Roman)			
19	Toplumcu Gerçekçi Eserler (Hikaye-Roman)			
20	Garip Hareketi (Birinci Yeni)			
21	Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri			
22	Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiir			
23	Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler (Hikaye - Roman)			
24	Edebi Akımlar			

DOĞRU :
YANLIŞ :
BOŞ :
NET :

1. Ben yerinde saymayı seven bir yazar değilim. Bana hareket lazım, bir aksiyon içinde olmalıyım. Yoksa kendimi çok kötü hissederim. Hangi türde olursa olsun, ürün ortaya koymalıyım. Son zamanlarda başka sanat dallarıyla kesişmelerden çok keyif almaya başladım. Şarkı sözü yazıyorum mesela. Bana iyi geliyor, farklı tatları denemenin hazzını yaşıyorum.

Bu parçada geçen "yerinde saymak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı türde eserler vermek
- B) Başkalarıyla iletişim kuramamak
- C) Alışkanlıklarını devam ettirmek
- D) Herhangi bir gelişme gösterememek
- E) Kendini kötü hissetmek

2. İkimden, çocukça bir duyusla, "Büyüklerle küsum." demek geçti. Ben küçükler için yazmasını pek bilmiyorum. Onlara yazarken de hitap ettiğim algı düzeyi yetişkinlerdir. Öyle oluyor. Çocuk edebiyatı çok tatlı. Gençleşiyorsunuz. Bir türlü yaşlanmak istemiyorsunuz, sakalınız ağarmaya başlamışsa bile. Geçende Mehmet Genç aramıştı telefonda. Yıllardan beri ilk kez konuşuyorduk. Bana, sesin aynı ama biraz olgunlaşmış dedi. Ben de hep bir çocuk yanımin bulunduğunu söyledim. "Harika" dedi, "Yaşlandı mı bir zihin, kaldır at." Bazı büyük şeylere, büyük olgulara çocuk yanımızı koruyarak sahip olabilir, olmaya devam ederiz. Çocuklarda Allah duygusu ne kadar berraktır. Bunlar bende çocuklar için yazarken canlılık kazanıyor, büyükleri ne yapayım? Ama büyükler için yazıyorum.

Bu sözleri söyleyen bir yazar aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Çocuk edebiyatına özel ilgi duyan
- B) Farklı türde eserler veren
- C) Büyüklerle karşı kırıngılığı olan
- D) Çocukça duygular taşıyan
- E) Büyükler için yazan

3. Bir roman bir düşünceyle başlar. Derim ki kendi kendime, "Resimle ilgili, nakkaşlarla ilgili bir roman yazayım." Bu, genel düşüncedir fakat bir de bunun tomurcuğu mu desem, bir sahnesi, bir anı, bir durumu, bir kahramanı, hayata bağlı bir yanı vardır. Bu ikisi birbirine denk düşmeyebilir. Ama ne zaman ki bu fikirle gelen bir kahramanı merdivenlerden inerken görürsünüz ya da bugün söylediğiniz bir cümle o zamana cuk oturur, ne zaman bir ayrıntıyı içinde hissedersiniz, roman işte asıl orada başlar ve onu yazmaya koyulursunuz. Romanın bir de bilgi edinme süreci vardır. Mesela *Benim Adım Kırmızı* için ben ta 1990'da kütüphaneye girmişim. Defterimin ilk sayfasında şu not var: "1 Haziran 1990, İran ve Türk minyatür sanatı üzerine bazı kitaplar istedim." Masada beklerken kendi kendime bu notu almışım. O gün kitapları okumaya başladım ve roman tam dokuz yılda çıktı.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

- A) Neden roman türünde ısrar ediyorsunuz?
- B) Roman bittikten sonra okurların tepkisi ne oldu?
- C) Yayınevinin reklamlarından memnun kaldınız mı?
- D) Kendinize ait bir çalışma odanız var mı?
- E) Romanınızı ne kadar sürede yazdınız?

4. (I) Oldukça köklü bir geçmişi olan enginar, ilk kez Etiyopya'da üretilmiştir. (II) Daha sonra Mısır'a yayılan besin, Avrupa'ya da Mısır aracılığıyla taşınmıştır. (III) Bilhassa Avrupa'da en çok tüketilen besinlerden biri olan enginar, 16. yüzyıl civarında Avrupa'da soylu bitki olarak kabul edilmiş ve yalnızca kraliyet mensubu olan kişiler tarafından tüketilebilmektedir. (IV) Bu da herkesin bu bitkiye ulaşmasının o dönem ne kadar zor olduğunun bir göstergesidir. (V) Fakat zamanla değişen şartlarla hemen herkes tarafından yenen bitki bugün pek çok insanın şifa kaynağı olmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde çıkarım yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Benden selâm eyle sevgili yâre
Perişan hatırın sor seher yeli
Bildir ahvalimi dostuma benim
Sevdiğim ne söyler sor seher yeli

Bu dördülikle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "xaxa" şeklinde uyaklanmıştır.
B) 6+5 durakla söylenmiştir.
C) Güzelleme türünde yazılmıştır.
D) Yalın bir anlatım tercih edilmiştir.
E) Didaktik anlatıma yer verilmiştir.

6. Gittim son diyara ki serhaddidir yerin
Hâlâ dilimdedir tuzu engin denizlerin

Aşağıdakilerden hangisinin uyak türü, bu beyittekiyle aynıdır?

- A) Yelken, vapur ne varsa kaçışmış limanlara
Yalnız onundu koskoca meydan ve manzara
B) Şekvanı dinledim, ezeli mustarip deniz
Duydum ki ruhumuzla bu gurbette sendeniz
C) Dindirmez anladım bunu hiç bir güzel kıyı
Bir bitmeyen susuzluğa benzer bu ağrısı
D) Mağlûpken ordu, yaslı dururken bütün vatan
Rüyama girdi her gece bir fatihane zan
E) Gönümde hep o zanla beraber çağıldadı
Bildim nedir ufuktaki sonsuzluğun tadı

7. *Divan-ı Lügati't Türk* ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkçenin ilk sözlüğüdür.
B) Farsçayla Türkçenin karşılaştırması yapılmıştır.
C) Sav, sagu ve koşuk örneklerine yer verilmiştir.
D) Türk yurtlarını gösteren coğrafi bilgiler içermektedir.
E) Araplara Türkçeyi öğretmek için yazılmıştır.

8. Aşağıdakilerin hangisinde Yunus Emre'yle ilgili bir bilgi yanlış söz konusudur?

- A) Tekke ve tasavvuf edebiyatının önemli bir temsilcisidir.
B) Şiirlerini sadece hece ölçüsüyle yazmıştır.
C) Taptuk Emre'nin eğitiminden geçmiştir.
D) *Risaletü'n Nushiye* adlı eseri vardır.
E) İlahi nazım biçiminde şiirler yazmıştır.

9. Orta oyunuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kavuklu, okumuş orta sınıf şehirliyi temsil eder.
- B) Yenidünya adı verilen bir dekor kullanılır.
- C) Oyunun oynandığı alana palanga denir.
- D) Şive taklitleri ve karşılıklı konuşmalar yer alır.
- E) Mukaddime, muhavere, fasıl ve bitiş bölümleri vardır.

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ayraç içinde verilen edebî sanat yoktur?

- A) Affeyleyelim ki belki bilinmez
Bir sürçen atın başı kesilmez
(İrsal-i mesel)
- B) Dursun bu musiki-i semavi içinde saz
Leyl-i tarabda bir dahi mızrap uyanmasın
(Teşhis)
- C) Gelir diye cihanın şehriyarı bezm-i gülzara
Temaşa etmek için yaseminler çıktı duvara
(Hüsn-ü talil)
- D) Her şey yerli yerinde, havuz başında servi
Bir dolap gıcırıyor uzaklarda durmadan
(Teşbih)
- E) Kimdir Yehud'u münkir-i icaz-ı Hak eden
Kimdir Mesih'i nefh kılan zat-ı Meryem'e
(Telmih)

11. • Önemli kişilerin, özellikle şairlerin yaşamının anlatıldığı eserlerdir.
• Elçilerin, gittikleri ülkelerle ilgili kaleme aldıkları yazılardan oluşan eserlerdir.
• Düzyazı şeklinde oluşturulan yazı ve mektupların bir araya getirilmesiyle oluşan eserlerdir.
• Şehzadelerin sünnet törenlerinin, evlenme ve tahta çıkmaların anlatıldığı eserlerdir.

Aşağıdakilerden hangisinin açıklaması yukarıda verilmemiştir?

- A) Münşeat
- B) Surname
- C) Siyasetname
- D) Sefaretname
- E) Tezkire

12. ---- romanında, damadı ve torunlarıyla birlikte yaşayan Naim Efendi'nin hayatındaki değişim aktarılmaktadır. Bir arada yaşayan üç kuşağın, yaşama bakışta ve onu değerlendirmede görüş ayrılıkları bulunmaktadır. Damadı ve torunlarının yaşam tarzından Naim Efendi hoşnut değildir. Batılı yaşam biçimini benimsemeye çalışan Seniha, Faik adında bir gençle uzun süren bir birliktelik yaşar. Ancak bu ilişki evlilikle sonuçlanmaz, Seniha başka erkeklerle görüşmeye devam eder. Seniha'ya büyük bir aşkla bağlı olan Hakkı Celis ise aşkına karşılık bulamayınca savaşa katılır ve şehit olur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kiralık Konak
- B) Hüküm Gecesi
- C) Bir Sürgün
- D) Yaprak Dökümü
- E) Yaban

13. Büyük hayallerle ve ideallerle kurulan topluluk, edebiyata yeniden yön verme düşüncesiyle beyanname yayımlamıştır. Bu yönüyle "edebiyatımızda beyanname yayımlayan ilk topluluk" olma özelliğini taşımaktadır. Batı'nın önemli eserlerini tercüme etmek, Batı'daki benzer topluluklarla temas kurmak, Türk edebiyatını oralarda tanıtmak ve edebiyata hevesli gençleri bir araya getirmek gibi düşüncelerle yola çıkan topluluk, çok kısa bir süre içinde dağılmıştır. Ahmet Haşim, bu topluluğun ismiyle bütünleşen kişisi olmuştur.

Bu parçada sözü edilen edebiyat dönemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat
B) Fecriati
C) Milli Edebiyat
D) Cumhuriyet
E) Servetifünun

14. Tanzimat yazarlarının kölelik temasını ele almasını, onların roman konusu olarak günlük hayatı seçmelerine bağlayabiliriz. Ahmet Mithat Efendi, *Müşâhedât* ön sözünde millî romancının konusunun ne olması gerektiği üzerinde dururken şöyle diyordu: "O yıllarda yazılmış asar dahi nâdir değildir. Beyinin efendisinin maşukası, hanımının mahsûdesi olan bir cariye hakkında ne türlü roman tertip olunabileceği herkesin câygîr-i zamiridir." Elbette efendi ve köle ilişkileri bir romanın vakasını doldurabilecek nitelikteydi. Türk romanında cariyeler, aile içindeki konumları itibarıyla genellikle rahat, iyi ve olumlu yönleriyle verilirken Samipaşazade Sezai, ---- romanında bu sınıfın dramatik ve trajik durumunu öne çıkarmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Felâh Bey'le Rakım Efendi*
B) *Zehra*
C) *Taaşuk-ı Talât ve Fitnat*
D) *Araba Sevdası*
E) *Sergüzeşt*

15. Güçlü bir gözlem gücüne sahip olan ----, sokağı edebiyata taşıyan yazar olarak da bilinmektedir. İstanbul'daki sosyal değişimi, töresel anlayışları, batıl inançları yer yer mizahi bir dille anlatmaktadır. Günlük konuşma dili, onunla romanda yoğun bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Halkı bilgilendirmeyi amaçlayarak yazdığı için süsten uzak sade bir dil kullanmıştır. Kendisine örnek aldığı Ahmet Mithat Efendi'nin yolundan gittiği için romanlarında bazı teknik kusurlar da görülmektedir. *Mürebbiye*, *Şıpsevdi*, *Gulyabani*, *Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç* yazarın önemli eserlerindedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Recaizade Mahmut Ekrem
B) Hüseyin Rahmi Gürpınar
C) Nabizade Nazım
D) Muallim Naci
E) Şemsettin Sami

16. Arkadaşı Selim Işık'ın intihar ettiğini öğrenen Turгут Özben'in yaşamını anlattığım eserimi, 1970 TRT Roman Yarışması'na gönderdim ve başarı ödülü aldım. Bugün, romanın kahramanlarından ayrılarak tutunmaya başladığımı söyleyenler var. Oysa kitabımı bastırmak için bir yıl kadar, teksir olarak 500 sayfaya yakın ağır bir kütleyi Babralı yokuşunda dolaştırdım durdum. Bu eseri yayımlamakla inşaat mühendisleri topluluğuna ne gibi bir hizmette bulunduğumu bilemiyorum fakat eleştirmenler topluluğunun başına oldukça büyük bir dert açtığımı sanıyorum. Kitabı iyi ya da kötü bulduklarını bilmiyorum fakat günlük bunca endişe içinde, sonuna kadar okumanın zorluğunda birleştiklerini sanıyorum. Kitabın alaycı bir dille yazıldığı ve çok karamsar olduğu söyleniyor. Ben sanıldığı kadar karamsar değilim.

Eserinden ve kendisinden böyle söz eden yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Pamuk
B) Oğuz Atay
C) Adalet Ağaoğlu
D) İhsan Oktay Anar
E) Mahmut Makal

17. Doğanın bütün ağırlığıyla insanı etkilediği Çukurova ve Toroslar, bana önce şiirler yazdırdı. Sonrasında kusursuz bir yazı olarak gördüğüm *Bebek* hikâyesi -bu hikâye *Sarı Sıcak*'ta yer alır- ile düz yazıya geçiş yaptım. Böylelikle benim için romana giden yol açılmış oldu. Şiirlerimi etkileyen Çukurova ve Toroslar, romanlarımı da etkiledi. Ben, Çukurova'yı hiç bitmeyecek bir kaynak olarak gördüm. Bana, "Bazıları, Çukurova konusu bittikten sonra senin de duracağını söylüyorlar, ne dersin?" dediklerinde "Çukurova biterse ne demek? Çukurova biter mi? Koskoca bir memleket parçası." diye cevap vermiştim.

Bu parça aşağıdaki yazarlardan hangisi tarafından yazılmış olabilir?

- A) Orhan Kemal   B) Kemal Tahir
C) Fakir Baykurt   D) Talip Apaydın
E) Yaşar Kemal

18. Edebiyat, kimi zaman ilhamını resim, mimarî, heykeltıraşlık gibi güzel sanatların çeşitli şubelerinden alır. Eşyalar ve insanlar gibi, başka sanat eserleri de kurgusal eserlerin konusu olabilir. Kimi zaman da edebiyat, bu andığımız güzel sanatlardan birinin yarattığı etkinin aynısını yaratmak istemiştir. Bu bakımdan edebiyat ve güzel sanatlar arasında her zaman bir alışveriş, karşılıklı bir etkileşim söz konusudur. --- romanlarında bu durum görülmektedir. Onun romanlarında resim ve mimarî, bazen birer kültür ögesi, bazen de somut örneklerinden hareketle birer tasvirî enstrüman olarak kullanılmıştır. *Huzu*'da resim sanatı, karakterler arasında bir bağ kurma vasıtası olmak yerine, yazarın tasvir gücünü ve kültür birikimini yansıtan bir yan öge durumundadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mehmet Rauf
B) Peyami Safa
C) Ahmet Hamdi Tanpınar
D) Samiha Ayverdi
E) Tarık Buğra

19. 1930'lara kadar karşımıza çıkan ve Anadolu'yu konu edinen yazarlar, İstanbul'dan aydın perspektifinden bakarlar Anadolu'ya ve onu mutlaka Cumhuriyet'e ayak uydurması anlamında değiştirilip dönüştürülmesi gereken bir yer olarak tanımlarlar. Bu akımın çıkış noktası her ne kadar Anadolu olsa da Türk romanında gerçekçilik alanında asıl gelişme, 1930'dan sonra görülür. Bu dönemde Sadri Ertem ve Sabahattin Ali çığır açarlar. İlk defa Sadri Ertem, *Çıkrıklar Durunca* romanında o güne kadar alışılan düşüncelerden farklı olarak işçi ve köylünün gerçekliğini anlatmaya çalışmıştır.

Bu parçada anlatılan edebiyat anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Modernizmi Esas Alanlar
B) Maviciler
C) Milli Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdürenler
D) Toplumcu Gerçekçiler
E) Bireyin İç Dünyasını Esas Alanlar

20. İlk şiirlerini 1936'da *Varlık* dergisinde yayımlayan ----, aruz vezni çok iyi bilmesine, hecenin özelliklerini kavramasına karşın serbest şiir anlayışını benimsemiştir. O güne değin şiirin konusu olaktan uzak olan olayları, durumları şiirin konusu haline getirmiştir. Yeni bir şiir anlayışı ortaya koyan şair, şiire dair görüşlerini de iki arkadaşıyla ortak olarak yayımladıkları *Garip* adlı kitabın ön sözünde belirtmiştir. *Vazgeçemediğim*, *Destan Gibi* şiir kitaplarının yanı sıra *La Fontaine'nin Masalları*'nı dilimize uyarlamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Orhan Veli Kanık
B) Attila İlhan
C) Melih Cevdet Anday
D) Fazıl Hüsnü Dağlarca
E) Cahit Sıtkı Tarancı

21. Ahmet Kutsi Tecer'in etkin rol aldığı ve halkın oldukça ilgi gösterdiği Âşıklar Bayramı'na Revanî, Meslekî, Suzanî, Süleyman, Karslı Mehmet gibi âşıklar katılır. Üç gün süren Bayram sonrası Tecer, iştirak eden âşıklara "Halk Şairi" olduklarına dair bir kâğıt verir. Bu belge, gezici âşıklara gittikleri yerlerde çok kolaylıklar sağlar. Program sonrasında ---- 10 lira verilmek istenir. O günlerde hemen her Anadolu köylüsü gibi oldukça yoksul durumda olan şair, "Siz bize değer verip buralara kadar çağırdınız, asıl bizim size vermemiz gerekir." diyerek almak istemez, zorla eline 5 lira tutuştururlar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Murat Çobanoğlu'na
- B) Âşık Feymani'ye
- C) Şeref Taşlıova'ya
- D) Âşık Mahsuni Şerif'e
- E) Âşık Veysel'e

22. Onun şiirlerinde genellikle ev, çevre ve günlük yaşam konuları işlenir. "Benim şiirlerime vuran ışık, tanıdığım, yaşadığım evlerden gelir. Konularımın yaşadığım, bildiğim evler ve çevrelerden geldiğini görüyorum. Kendi sınırlarımdan dışarı çıkamıyorum da ondan herhalde." diyen şair, şiirini bu dar alanlarda oluşturarak ev ve eşyadaki derinliği, anlam katılığını daha iyi görmek ve anlatmakta avantajlı bir konuma yükselmiştir.

Bu parçada anlatılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Muhip Dıranas
- B) Asaf Halet Çelebi
- C) Behçet Necatigil
- D) Cahit Külebi
- E) Özdemir Asaf

23. Aşağıdakilerden hangisi bilinç akışı tekniği ile yazılmıştır?

- A) Yaşlı adam, konuşurken bile yoruluyordu. Bir süre sustu, derin derin birkaç kez nefes aldı. Mahzun bir sesle konuşmasını sürdürdü.
- B) Leyla, dudağında bal sızması gülüşü, uzun gece saçlarıyla arabasından indi. Üzerindeki ince beyaz yünden dökümlü, püsküllü şal şavk verdi; şalı topuklarına döküldü.
- C) Aman Allah'ım! Ya eşya bir gün delirirse? Her şeye rağmen salonun kapısına henüz güveniyordum. Ayağıma bir şey takıldı. Demek ki düşünmem gene uzun sürdü. Korktum.
- D) Biz tam karşıda, bahçedeki hanımelinin arkasında oturmuş Fehim Amca'nın ayakkaşlarını bakıyoruz. Aslında sadece ben ilgilim durumla. Abim yine hülyalara dalmış.
- E) Dumanlar yoğunlaşıp açılan bir pencereden dışarıya uğruyor. Dışarının yazda akli kalmış diriliği, sert yaprakları, kokusu, uzun bir masa... Hepimiz eskide kalanı aramaya gelirik.

24. • İnsan sevgisi üzerine kurulmuştur, insanlık aşkı anlamına gelir.
- Akıl ve sağduyu hâkimdir, davranışlar aklın denetimi altındadır.
  - Akımın fikir babası Fransız İhtilali'nin düşünce kahramanlarından Rousseau'dur.
  - Gözlem ve tasvir çok önemlidir.

Yukarıda verilen yargılardan hangisi aşağıdaki edebi akımlardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Klasisizm
- B) Sembolizm
- C) Hümanizm
- D) Romantizm
- E) Realizm

DENEME

02

CEVİZ AĞACI

*Başım köpük köpük bulut, içim dışım deniz,
ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı'nda,
budak budak, şerham şerham ihtiyar bir ceviz.
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.*

*Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı'nda,
Yapraklarım suda balık gibi kıvıl kıvıl.
Yapraklarım ipek mendil gibi tiril tiril.
Kopariver, gözlerinin, gülüm, yaşımı sil
Yapraklarım ellerimdir tam yüz bin elim var,
Yüz bin elle dokunurum sana, İstanbul'a.
Yapraklarım gözlerimdir, şaşarak bakarım.
Yüz bin gözle seyrederim seni, İstanbul'u.
Yüz bin yürek gibi çarpar, çarpar yapraklarım.*

*Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı'nda,
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında*

Nazım Hikmet RAN

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DENEME ANALİZİ

SORU	KONU BAŞLIKLARI	DOĞRU	YANLIŞ	BOŞ
01	Paragraf Yardımcı Düşünce			
02	Sözcük ve Söz Öbeklerinin Anlamı			
03	Paragraf Yardımcı Düşünce			
04	Nazım Şekilleri			
05	Paragraf Konu			
06	Söz Sanatları			
07	Şiir Bilgisi - Genel (Tür, zihniyet, kafiye, vezin)			
08	İslamiyet Öncesi - Sonrası Türk Edebiyatı			
09	Divan Edebiyatı			
10	Divan Edebiyatı			
11	Tanzimat Edebiyatı			
12	Tanzimat Edebiyatı			
13	Fecr-i Ati Edebiyatı			
14	Karma Edebiyat			
15	Cumhuriyet Dönemi Öğretici Metinler			
16	Milli Edebiyat			
17	İkinci Yeni			
18	Modernizmi Esas Alan Eserler (Hikaye-Roman)			
19	Milli Edebiyat			
20	Toplumcu Gerçekçi Eserler (Hikaye-Roman)			
21	Milli Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir			
22	Cumhuriyet Dönemi Göstermeye Bağlı Edebi Metinler (Tiyatro)			
23	Toplumcu Gerçekçi Eserler (Hikaye-Roman)			
24	Edebi Akımlar			

DOĞRU :
YANLIŞ :
BOŞ :
NET :

1. Luca Pacidi'nin 1509'da yazdığı ve Leonardo da Vinci'nin resimlerini çizdiği *Kutsal Oranlar Hakında* adlı matematik kitabı altın oran kullanımını anlatır. Kitapta da görülüyor ki, altın oran farkına varılsın ya da varılmasın, yaşamdan bağımsız değildir. Daha da eski belgelerde, Milattan Önce 4. yüzyılda yaşamış heykeltıraş Polykleitos, Canon adını verdiği ölçüm sisteminde ideal bir erkek bedenini $1:\sqrt{2}$ oranıyla tanımlamış. Bir sanatçının yaptığı resim, heykel, şiir, ezgi aslında doğada var olan şeylerin birer taklidi değil midir? Örneğin, fasulye bitkisinin bir çubuğa tırmanırken aldığı şekil Helis eğrisidir ve tırmanma süresinin en az olduğu yoldur ve arının bal peteği düzgün altıgendir. Aslında insanın olduğu her yerde matematik yaşam buluyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Sanatın, doğanın taklidi olduğuna
- B) Matematiğin yaşamın farklı alanlarında yer aldığına
- C) İnsanla matematik arasında ilişki bulunduğuna
- D) Altın oranın yaşamda görüldüğüne
- E) Matematiksel zekânın başarıyı getirdiğine

2. Bir odaya ----, bir masaya ----, bir köşeye ---- kâğıtla kalemle kendini ifade eden insanın yaptığı şeyin, yani edebiyatın anlamı çok yönlüdür.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) saklanıp - geçip - uzanıp
- B) oturan - yerleşen - sıkışan
- C) kapanıp - oturup - çekilip
- D) kaçıp - ihtiyaç duyup - rastlayıp
- E) bakan - özenen - razı olan

3. Turistlerin göçmene dönüşmesi, sosyoekonomik özellikleri açısından göçmen tipinin ortaya çıkışında da belirleyici olduğundan Türkiye'nin turist profili de dikkate alınması gereken bir konudur. Türkiye'nin çektiği yabancı turistler genellikle alt ve orta sınıftandır ve çoğunlukla "eski turistler" olan göçmenler de geldikleri ülkenin alt-orta sınıftandır olacaklardır. Göçmenler, Türkiye'de önemli bir değişim sürecine yol açma potansiyeline sahiptirler. Başlangıç aşamasında olsa dahi değişikliklerin gözlemlendiği pek çok yer mevcuttur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir yargı değildir?

- A) Kimi turistler, göçmen sınıfına dâhil olurlar.
- B) Türkiye'ye çoğunlukla alt ve orta sınıftan turistler gelmektedir.
- C) Türkiye'ye üst seviyeden turist hiç gelmemektedir.
- D) Sonraki dönemde de alt ve orta sınıftan turistler gelecektir.
- E) Göçmenler, yaşanan değişimlere katkı sağlayabilirler.

4. Anama babama yüzüm kalmadı
Bir su ver demeye sözüm kalmadı
Doktora tabibe lüzum kalmadı

El çek tabip el çek benim yaramdan
Ölürüm kurtulmam ben bu yaramdan

Yukarıdaki dizeler hangi nazım türünden alınmıştır?

- A) Mani
- B) Türkü
- C) Ağıt
- D) Güzelleme
- E) Koçaklama

5. Pek çok duyguyla başa çıkmak zorundayız, zannediyoruz. Hâlbuki duyguların ve korkuların bir hikmeti, bize öğretileri var. Bize, "Duygularla baş et, duyguları kontrol et, duyguları yönet, duyguları bastır!" gibi telkinler verildiği için duyguların ve korkuların, endişelerin bizdeki hallerinin, etkilerinin değişim ve dönüşüme uğrayabileceğini yeni yeni algılayabiliyoruz. Duygunun ve korkunun sadece bir enerji olduğu bilinciyle bakarsak bu enerjileri, manyetik alanımızdan hareket ettirebilmek için öncelikle onları hissetmeye izin vermeli ve seyir halinde bakabilmeliyiz. Gözlemci olarak duygu ve korku dediğimiz bu enerjilere bakabilirsek onları dönüştürmeye başlayabiliriz.

Bu parçada duygularla ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyguları anlayıp dönüştürmek gerekir.
B) Her insanın yücelttiği birtakım duygular vardır.
C) Hassas kişilerin yaşam tecrübeleri fazladır.
D) Gerçekçi kişilerde duygusallık ikinci plandadır.
E) Duygusal gelişme, kişiden kişiye farklılık gösterir.

6. Yağmur yağıyor, kış yağmuru şakır şakır
Gecekonduumuz birkaç yerinden yine damlıyor
Üstümüz eski püskü, tel dolap tamtakır
Umutsuzluk aç karga sesleriyle bizi selamlıyor

Bu dörtlükte aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi vardır?

- A) Tevriye
B) Teşhis
C) Hüsnütalil
D) Kinaye
E) İstifham

7. Her güzele gönül verme
Ya sevilir ya sevilmez
Gurbet ilde kıymetimiz
Ya bilinir ya bilinmez
Karac'oğlan düşse yola
Hızır yardım etse bile
Yar dediğin demir kale
Ya alınır ya alınmaz

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 8'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) Söz sanatından yararlanılmıştır.
C) Karşıt anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.
D) Bir semaiden alınmıştır.
E) Sevgilinin gönlünü kazanmanın zorluğu işlenmiştir.

8. • Araplara Türkçeyi öğretmek amacıyla Hakaniye lehçesiyle yazılmıştır.
• Türkçenin ilk sözlüğü olan eser, aynı zamanda Türk dünyasına ait coğrafi bilgiler de içermektedir.
• Günümüze ulaşan sav, koşuk gibi türler, bu eserde ilk olarak yer almaktadır.
• 11. yüzyılda Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılmıştır.

Bu parçada özellikleri verilen eser, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Divan-ı Hikmet*
B) *Atabetü'l-Hakayık*
C) *Divan-ı Lügati't-Türk*
D) *Muhakemetü'l-Lügateyn*
E) *Kitab-ı Dede Korkut*

9. Mesnevi, divan edebiyatının beyit sayısında herhangi bir sınır olmayan nazım biçimidir. Öğüt verici olayların, savaşların ve aşkların anlatıldığı mesnevilerde her beyit kendi arasında kafiyelidir. Bir şairin beş mesnevisi varsa o şair "hamse" sahibi olarak kabul edilir.

Aşağıdaki şairlerden hangisi hamse sahibi değildir?

- A) Kadı Burhaneddin   B) Taşlıcalı Yahya
C) Nevzade Atai   D) Nergisi
E) Ali Şir Nevai

10. Türk edebiyatının romanla tanışıklığı her ne kadar Tanzimat Dönemi'yle birlikte başlamış olsa da öncesinde benzer olaylar farklı bir yazınsal şekilde anlatılmaktaydı. Şeyh Galip'in yazdığı ve sembolik özellikler taşıyan ----, bir romanda anlatılabilecek olayları şiirin olanaklarıyla sanatsal ve özellikle de sembolik bir şekilde anlatmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Hadikatü's-Süeda*
B) *Leyla vü Mecnun*
C) *Hayrabad*
D) *Yusuf u Züleyha*
E) *Hüsn-ü Aşk*

11. • Şair-i Azam
• Vatan Şairi
• Üstat
• Hacı-i Evvel (İlk Öğretmen)

Aşağıdaki Tanzimat sanatçılarından hangisi yukarıdaki unvanlardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Ahmet Mithat Efendi
B) Namık Kemal
C) Ahmet Vefik Paşa
D) Abdülhak Hamit Tarhan
E) Recaizade Mahmut Ekrem

12. Antalya köylülerinden Karabibik, köyünde ve tarlasında yoksulluk ve borç içindedir. Bütün emeli bir çift öküzü sahip olmak veya kiralayabilmek, bir de yaşlanmış olan kızı Huri'yi evlendirmektir. Uzun düşüncelerden sonra zaten borçlu olduğu Rum bakkalı Andrea'dan tekrar borç alıp öküzleri tedarik etmeğe karar verir. Fakat Andrea ona artık borç vermeyince köyün diğer bir Rum bakkalı Yani'den borç alır. Bundan sonra Karabibik'i çiftini sürerken görüyoruz. Artık kızını da öküz sahibi Sarı İsmail'e vermek emellerinden vazgeçebilir. Aksine artık öküz sahibi olduğu için kızına çok kişi göz koyabilir. Nitekim Karabibik'in yaşı geçkin ve tembel kızına bir âşık çıkar.

Bu parçada sözü edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şinasi
B) Nabizade Nazım
C) Namık Kemal
D) Samipaşazade Sezai
E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

13. • Beyanname yayımlayan ilk topluluktur.
• Bir yayınevi kurarak Batılı ve yerli edebi eserleri halka yaymayı düşünmektedirler.
• Kurucuları arasında yer alan Faik Ali'nin teklifi ettiği isimle bilinmektedir.
• En önemli temsilcisi Ahmet Haşim'dir.

Bazı özellikleri verilen edebî dönem veya topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fecriati
B) Servetifünun
C) Milli Edebiyat
D) Tanzimat
E) Maviciler

14. I. Nazmı nesre yaklaştırma
II. Aruz veznini başarıyla kullanma
III. Hece vezniyle şiirler yazma
IV. Toplumsal konuları şiirlerinde ele alma

Yukarıdakilerden hangisi Tevfik Fikret'le Mehmet Akif Ersoy'un ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) III ve IV

15. Atatürk; elindeki kâğıdı, o zaman Bolu milletvekili olan Falih Rıfki Atay'a vermiş, Atay kâğıtta yazılı bulunanları ağır ağır okumuştur. Atay'ın okuduğu kâğıtta Atatürk, önce halk ile birlikte bulunmaktan aldığı büyük gücü açıklıyordu. Sonra bir başka devrim atılışını ortaya koyuyordu. Eğlencede şarkı söyleyen Mısırlı şarkıcı Müniretülmehtediye'yi dinledikten sonra, müzik konusunda da konuşmuştu: "Benim Türk duyguları üzerindeki gözlemim şudur ki artık bu müzik, bu basit müzik Türk'ün çok gelişmiş ruh ve duygusunu doyurmaya yetmez." Falih Rıfki Atay'ın notları okumasından sonra Atatürk yeniden ayağa kalkarak konuşmaya başlamıştı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada Atatürk'e yakın olduğu görülen Falih Rıfki Atay'ın anılarından biridir?

- A) Ankara
B) Çankaya
C) Dikmen Yıldızı
D) Denizaşırı
E) Zoraki Diplomat

16. Milli Edebiyat Dönemi'yle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlış söz konusudur?

- A) 1911'de Selanik'te *Genç Kalemler* dergisi yayın hayatına başlamıştır.
B) Ali Canip Yöntem, şiirlerini *Geçtiğim Yol* adıyla kitaplaştırmıştır.
C) Ziya Gökalp, *Türkçülüğün Esasları'nı* yazarak Türkçülük anlayışını sistemleştirmiştir.
D) Ömer Seyfettin, *Genç Kalemler* dergisinin başyazarı olarak yazılar yazmıştır.
E) Mehmet Emin Yurdakul, *Türk Sazı ve Turan'a Doğru* adlı şiirlerinde Türkçülük anlayışına yer vermiştir.

17. Diriliş, onun yaşam felsefesini temellendirdiği bir kavramdır. Sürrealist anlayışı, Freud'un öğretilerinden farklı bir şekilde yorumlayarak mistik bir çizgide ele alır. İkinci Yeni'nin önemli şairlerinden biri görülmesine karşın şiirlerindeki mistik duyarlılık yönüyle onlardan ayrılır. Tercih edilen dil ve üslup yönüyle ve aynı zaman dilimi içinde yer alması bakımından İkinci Yeni şiiri içinde ele alınmıştır. *Hızır ile Kırk Saat*, *Kıyamet Aşısı*, *Gül Muştusu* onun mistik duyarlılıkla yazdığı şiirlerinden oluşmaktadır.

Bu parçada kendisinden söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlhan Berk
B) Sezai Karakoç
C) Edip Cansever
D) Turgut Uyar
E) Ece Ayhan

18. Onun öykülerinde büyük gerçekler, toplumsal sorunlar ve bunlara çözüm üreten bir çabalama yaklaşımından söz edilemez. *Haritada Bir Nokta* öyküsünde yer alan "Yazmasam deli olacaktım." ifadesi öykünün kilit olgusudur. İnsanları tutkuyla seven, doğayı âdeta kutsallaştıran bir yazar için öykü yazma eyleminin temelinde insanlar arasında gördüğü haksızlıkların ve birey olarak yaşadığı ruhsal çatışmaların rolü büyüktür. Hatta denilebilir ki onda öykü yazma ihtiyacı, ruhsal travmalardan beslenir.

Aşağıdaki öykülerden hangisi, bu parçada öykü anlayışı verilen yazara ait değildir?

- A) Sahan Külbastısı
B) Semaver
C) Sarnıç
D) Şahmerdan
E) Mahalle Kahvesi

19. Edebiyatın birçok türünde eserler vermesine karşın o, romancı kimliğiyle daha çok tanınmıştır. Romanlarında günün sosyal ve siyasi olaylarının yanı sıra kadın duyarlılığını da işler. 1919'da İstanbul'un işgali üzerine düzenlenen mitinglerde halkı bilinçlendiren konuşmalar yapar. *Handan*, *Seviye Talip* gibi ilk dönem romanlarında aşk ve bireysellik ön planda olurken ikinci dönem yazdığı *Ateşten Gömlek*, *Vurun Kahpeye* gibi romanlarında ise Kurtuluş Savaşı yıllarını ele alır. Bu dönem romanlarında her ne kadar sosyal yaklaşımlar öncelikli olsa da aşk, hiçbir zaman ötelenmemiştir.

Bu parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halide Edip Adivar
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Aka Gündüz
D) Namık Kemal
E) Şukûfe Nihal

20. O, bazı öykü ve romanlarında tanıdığı kimseleri anlatmıştır. *Uyku* öyküsünde anlatılan kamyon yolculuğu ve orada geçen bazı olayları yakın dostu Pertev Naili Boratav anlatmıştır. *Bir Şaka* adlı öyküsünde anlattığı Cavit Bey'i Konya Hapishanesindeyken tanımıştır. Öykü kişileriyle ilgili olarak yapılan tespitler, romanları için de geçerlidir. *Kuyucaklı Yusuf* romanının kahramanını da Aydın Hapishanesinde tanımış ve adını değiştirmeye bile lüzum görmeden yazmıştır. *Kürk Mantolu Madonna*'da âşık olduğu kadın, Ankara ve İstanbul'da tanıdığı kadınlardan esinlenerek çizilmiştir.

Bu parçada kendisinden ve eserlerinden söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cevat Şakir Kabaağaçlı
B) Refik Halit Karay
C) Bilge Karasu
D) Sabahattin Ali
E) Vüs'at O. Bener

21. Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir

Bu dördlükte dile getirilen düşünce, aşağıdaki şairlerden hangisinin edebî anlayışıyla örtüşmez?

- A) Mehmet Emin Yurdakul
B) Enis Behiç Koryürek
C) Hilmi Yavuz
D) Fazıl Hüsnü Dağlarca
E) Arif Nihat Asya

22. *Keşanlı Ali Destanı*'nda yazar, destan motifinden yola çıkıyor. Destan, bize bir kahraman fikrini de beraber getiriyor. Bu adla anılan bir eserde Ali'nin kahraman olması gerekmektedir. Yazar, belli bir yer seçmiş, bu muhit belli bir kesim insanın yaşadığı gecekondur. Destanlaşan, halk tarafından destanlaştırılan Keşanlı Ali de bu toplumdan çıkmış. Eserde, ilk önce bütün kahramanlar sosyal durumlarını açıklıyorlar. Bu açıklamalardan ve gelişen olaylardan anlıyoruz ki kültür düzeyleri belli bir seviyede değil. Şehir ve bu semtin arasındaki ayrılığın büyüklüğü koronun sözlerinden açıkça belli oluyor.

Bu parçada tanıtılan eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haldun Taner
B) Güngör Dilmen
C) Refik Erduran
D) Turgut Özakman
E) Turan Ofazoğlu

23. Çukurova uzun süre yerleşim merkezi olamamış, yalnızca av yeri olarak kullanılmıştır. Sonra Türkmenler yerleştirilirler ovaya. Birinci Dünya ve Kurtuluş Savaşlarından sonra herkes için ayrı bir anlam taşımaya başlar. Oavadan en çok yakınlar köylülerdir. Onların hem başlarının derdi hem de yaşamlarını sürdürebilmek için para kazandıkları, gitmekten vazgeçemedikleri yerdir. Çukurova'nın ne denli sevilmediği, inenlerin hemen dağları özlediklerini de *Ölmez Otu*'nda dile getirdim.

Bu parça, aşağıdaki yazarların hangisi tarafından yazılmıştır?

- A) Talip Apaydın
B) Necati Cumalı
C) Orhan Kemal
D) Kemal Tahir
E) Yaşar Kemal

24. 16. yüzyılın sonlarında özellikle Fransa'da ortaya çıkan, eski Yunan ve Latin edebiyatlarını örnek alan, akıl ve sağduyuya önem veren, gerçeği ve doğayı akıl yoluyla incelemeye çalışan, doğallığı ve gerçekliği temel alan bir edebiyat akımıdır. 16. yüzyılın sonlarından 18. yüzyılın sonuna kadar varlığını devam ettiren bu akım, diğerleriyle karşılaştırıldığında en uzun ömürlü edebiyat akımıdır. Böylesine uzun soluklu bir düşünce sisteminin dünya görüşü, biri Yunanlı diğeri Fransız iki büyük akılcı filozofa, Aristo ve Descartes'e, dayandırılmaktadır. Aristo, felsefeye ve metafiziğe mantık kapısından gidilebileceğini söylemiştir. Bu düşüncesi ona "Mantığın Babası" unvanını kazandırmıştır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Realizm
B) Natüralizm
C) Sürrealizm
D) Sembolizm
E) Klasisizm

DENEME

03

KALDIRIMLAR

Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında;
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum.
Yolumun karanlığa saplanan noktasında,
Sanki beni bekleyen bir hayal görüyorum.

Kara gökler kül rengi bulutlarla kapanık;
Evlerin bacasını kolluyor yıldırımlar.
İn cin uykuda, yalnız iki yoldaş uyanık;
Biri benim, biri de serseri kaldırımlar.

İçimde damla damla bir korku birikiyor;
Sanıyorum, her sokak başını kesmiş devler..
Üstüme camlarını, hep simsiyah, dikeyiyor;
Gözüne mil çekilmiş bir âmâ gibi evler.

Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi;
Kaldırımlar, içimde yaşamış bir insandır.
Kaldırımlar, duyulur, ses kesilince sesi;
Kaldırımlar, içimde kıvrılan bir lisandır.

Bana düşmez can vermek, yumuşak bir kucakta;
Ben bu kaldırımların emzirdiği çocuğum!
Aman, sabah olmasın, bu karanlık sokakta;
Bu karanlık sokakta bitmesin yolculuğum!

Ben gideyim, yol gitsin, ben gideyim, yol gitsin;
İki yanımdan aksın, bir sel gibi fenerler.
Tak, tak, ayak sesimi aç köpekler işitsin;
Yolumun zafer tâkı, gölgeden taş kemerler.

Ne sabahı göreyim, ne sabah görüneyim;
Gündüzler size kalsın, verin karanlıkları!
Islak bir yorgan gibi, sımsıkı bürüneyim;
Örtün, üstüme örtün, serin karanlıkları.

Uzanıverse gövdem, taşlara boydan boya;
Alsa buz gibi taşlar alnımdan bu ateşi.
Dalıp, sokaklar kadar esrarlı bir uykuya,
Ölse, kaldırımların kara sevdalı eşi...

Necip Fazıl KISAKÜREK

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DENEME ANALİZİ

SORU	KONU BAŞLIKLARI	DOĞRU	YANLIŞ	BOŞ
01	Sözcük ve Söz Öbeklerinin Anlamı			
02	Cümle Anlamı			
03	Paragraf Konu			
04	Şiir Bilgisi - Genel (Tür, zihniyet, kafiye, vezin)			
05	Paragraf Yardımcı Düşünce			
06	Şiir Bilgisi - Genel (Tür, zihniyet, kafiye, vezin)			
07	Söz Sanatları			
08	İslamiyet Öncesi - Sonrası Türk Edebiyatı			
09	Sözlü Anlatım Türleri			
10	Halk Edebiyatı			
11	Divan Edebiyatı			
12	Divan Edebiyatı			
13	Divan Edebiyatı			
14	Tanzimat Edebiyatı			
15	Tanzimat Edebiyatı			
16	Tanzimat Edebiyatı			
17	Servet-i Fünun Edebiyatı			
18	Öz (Saf) Şiir			
19	Servet-i Fünun Edebiyatı			
20	Milli Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir			
21	Karma Edebiyat (Roman)			
22	Modernizmi Esas Alan Eserler (Hikaye-Roman)			
23	Toplumcu Gerçekçi Eserler (Hikaye-Roman)			
24	Edebi Akımlar			

DOĞRU :
YANLIŞ :
BOŞ :
NET :

1. Kelimelerin yarattığı (oluşturduğu) boşluğa iç ya-
I
şantıyla saplanıp kalırım (farklı bir şey düşün-
II
memek). Nesnel alanla (herkes için aynı olan) bi-
III IV
reysel alan (unutulmaz olan) karışır; dolaysız bir
bilgiye, dolaysız gerçeğe hamle yapmak üzere
uğraş başlar. Her bir imgenin kavranılışına garip
bir coşkunluk duygusu hâkim olur (etkisi altına
V

alır).

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi, ayrıca içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Servetifünun sanatçılarının kelimeleri allayıp pullayarak yazdıkları fantastik denemeler vardı. (II) Şiirde ağır ve süslü kelimelerle bezenmiş tamamlamalar kullandılar. (III) Romanda bireyselliğin ön planda olduğu konulara yer verdiler. (IV) Mensur şiir adını verdikleri yazılarında ise zengin bir sanatsal söyleyişi öne çıkardılar. (V) Bu sanatçıların meçhul sevgiliye yazdıkları soyut yazılar, şiirler, romanlar yaşamda bir karşılığa sahip olmadığından olsa gerek, okuyanda oyalayıcı bir tat bırakıyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde çıkarım yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Sadece kendi öykülerime değil, okuduğum bütün öykülere kafa yorardım. Çok kötü bulduğum öykülerin neden kötü olduğunu, çok iyi bulduğum öykülerin neden iyi olduğunu düşünürüm. Kötü olmasının nedenleri de benim için iyi olmasının nedenleri kadar önemlidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki bakış açısıyla örtüşmektedir?

- A) Başkalarının doğru ve yanlışlarından öğreneceğim çok şey olduğunu düşünüyorum.
B) Edebiyata gönül vermiş yazarlar, okurlarına her zaman doğruyu anlatır.
C) Yanlışta ısrar etmek, edebiyatın tıkanmasına neden olur.
D) Hangi alanda eser yazıyorsam okumalarım o alanın dışında olur.
E) Kötü kurgulanmış bir eserin, ne okura ne yazarına hiçbir faydası yoktur.

4. Beklemem fecrini leylaklar açan nisanın
Özlemem vaktini dağ dağ kızaran erguvanın

Bu beyitteki uyak türü, aşağıdakilerden hangisiyle aynıdır?

- A) Her sabah başka bahar olsa da ben uslandım
Uğramam bahçelerin semtine gülden yandım
B) Bir an uyanırlarsa leziz uykulardan
Baştanbaşa her yer kesilir kapkara zindan
C) Sakin koyu, şen cephele kasrıyla Küçüksu
Ardında vatan semtinin ormanları kuytu
D) Coşmuş yine bir aşkın uzak hatırasıyla
Aksetti uyanmış tepelerden sırasıyla
E) Hiç dönmemek ölüm gecesinden bu sahile
Bitmez bir özleyiştir, ölümden beter bile

5. Beni düşündüren çok farklı isim var. Sözgelimi Murat Gülsoy gerçekten ilginç bir öykücü. Ancak bir yerde tıkanabilir çünkü metinden yola çıkan metinler yazıyor. Bir süre sonra yaratıcılığı sekteye uğratabilecek bir tercih. Sema Kaygusuz'un dilini bazen şiirsel biçimde kullandığını görüyorum. Mehmet Günsür, iyi gibi gözüküyor ama dağınık. Öykücülüğünün omurgası yok daha. Bir de Behçet Çelik diye yeni bir yazar var. Klasik öyküler yazıyor. Klasik yapının içine sıkışıp kalmazsa onun da ileride iyi bir öykücü olacağını düşünüyorum. Yalnız bütün bu saydığım kişiler şu anda çok iyi öykücü diyeceğim kişiler değil. Sadece kötü öykücü demeyeceğim kişiler ki bu çok önemli.

Bu parçada yazarlarla ve öykü anlayışlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Murat Gülsoy'un bir zaman sonra tıkanma yaşayabileceğine
- B) Sema Kaygusuz'un şiirsel üsluba sahip metinler yazdığına
- C) Adı geçen yazarların kötü öykücüler olmadığına
- D) Mehmet Günsür'ün iyi bir yazar olduğuna
- E) Behçet Çelik'in klasik öykü tarzıyla yazdığına

6. Bilmedim ey kanlı zâlim ben ne günâh işledim
Kırpiğin tîr eyleyip bu dertli sînem şişledim
Durmadın ahinde zâlim sen cefâyâ başladın
Âşıkın öldürmeğe kânûn idersin âkıbet

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sevgiliye, yaptıklarından dolayı sitemde bulunulmuştur.
- B) Söz sanatından yararlanılmıştır.
- C) Bir koşmadan alınmıştır.
- D) Asonanstan yararlanılmıştır.
- E) Redife yer verilmiştir.

7. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ayraç içinde verilen edebî sanat yoktur?**

- A) Pusmuş kilimin üstünde altın gözlü sarman
Bir huzur müziği üflemede mırıltıları
(Teşbih)
- B) Kırık beşiğine başımı koyar
Uyanmadan günlerce uyurdum
(Tevriye)
- C) Gürültüler kopmada evin ardında zaman zaman
Dağı çökertmekte üstümüze yağmur suları
(Mübalağa)
- D) Toplayıp gitti yaban lalesi tasını tarağını
Sabrımın kapısını tekmelerinle kırmaktasın
(Teşhis)
- E) Keşfettin mi düş kurmayı sen o çağında
Dönerken bir yığın elma çiçeği kucağında
(İstifham)

8. (I) Türklerin Şamanizm'e inandıkları eski dönemde ozan, kam, baksı adı verilen şamanların dini görevlerini yaparken söyledikleri şiirler, bu dönemin ilk sözlü ürünleridir. (II) Sığır ve şölen adı verilen törenlerde söylenen şiirlere koşma adı verilir. (III) Ölen bir kişinin ardından yağ adı verilen törenler yapılmaktadır. (IV) Bu törenlerde söylenen şiirlere ise sagu denir. (V) Eski Türklerden bugüne kalan en meşhur sagu örneği, Alp Er Tunga'nın ölümü üzerine söylenen sagudur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı söz konusudur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

9. Bir dinleyici topluluğu önünde özellikle bilim, sanat ve fikir ağırlıklı konularda değişik uzmanların, önceden hazırlanarak bir dizi konuşma yaptıkları programa ---- denir. "Bilgi şöleni" olarak da nitelendirilmesi nasıl bir yapıya sahip olduğunu gösterir. Konusu önceden belirlenir ve bir düzenleme kurulu oluşturulur. Düzenleme kurulu, oturumları ve bunları yönetecek kişileri, konuşmacıları ve toplantı gününü belirler. Düzenleme kurulu, daha sonra oturumları yönetecek ve konuşmacı kişilerle yazışarak konunun hangi yönünü ele alacaklarını kararlaştırır. Ayrıca düzenleme kurulu, konuşmacılardan yapacakları konuşmaların bir özetini ister.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) konferans
B) sempozyum
C) panel
D) forum
E) açık oturum

10. • Medrese öğrenimi görmüş, divan tarzı şiirler de yazmıştır; *Sergüzeştname* adlı mesnevisi de bunun bir göstergesidir.
• Bolu Bey'ine karşı verdiği mücadeleleriyle bilinen şair, aynı zamanda yiğitlik ve kahramanlık konulu şiirleriyle de meşhurdur.
• Âşık edebiyatının en büyük şairi olarak kabul edilir ve bütün şiirlerini hece vezniyle yazmıştır.
• Toplumsal sorunları dile getiren şair, taşlamaları yüzünden İstanbul'da barınamayıp memleketi Kayseri'ye döner.

Yukarıdaki numaralanmış bilgiler, aşağıdaki sanatçılardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Köroğlu
B) Karacaoğlan
C) Âşık Ömer
D) Bayburtlu Zihni
E) Seyrani

11. Hikemî tarzın öncüsü olan 17. yüzyıl Osmanlı sahası divan şairidir. Mustafa Paşa'nın ölümünden sonra henüz bilinmeyen sebeplerle İstanbul'dan uzaklaşıp Halep'e yerleşmiş, burada yaşadığı dönemlerde sekiz yaşındaki oğlu Ebu'l-Hayr için divan edebiyatının önde gelen pendname örneklerinden biri olan *Hayriyye* adlı eserini kaleme almıştır. Söz konusu eser, sekiz yaşındaki bir çocuğun anlayabileceği üsluptan ve içerikten oldukça uzak, sosyal ve siyasal eleştiriler barındıran bir kitaptır. Mesnevîde oğluna, hayatta karşılaşacağı hemen her konuda öğütler veren şair, aile konusunda da tavsiyelerde bulunmuş.

Bu parçada kendisinden ve eserinden söz edilen divan şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bâki
B) Fuzûlî
C) Nâbî
D) Nedim
E) Şeyh Gâlip

12. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlış yapılmıştır?**

- A) Divan edebiyatının ilk şairi olarak kabul edilen Hoca Dehhani, din dışı konularda şiirler yazmıştır.
B) Ahmedi tarafından yazılan *Cemşid u Hurşit*, bir aşk mesnevisidir.
C) *Harnâme*, Şeyhi'nin kaleme aldığı 126 beyitlik alegorik bir mesnevidir.
D) Mevlana, Anadolu Türkçesiyle yazdığı *Mesnevî*'sinde kısa hikâyeler anlatarak topluma öğütler vermeyi amaçlamıştır.
E) Süleyman Çelebi'nin yazdığı ve "kurtuluş vesilesi" anlamına gelen *Vesiletü'n-Necat*, mevlit türüne örnektir.

13. I. Nefi *Siham-ı Kaza*
II. Ali Şir Nevai *Muhakemetü'l-Lügateyn*
III. Şeyh Galip *Hüsn ü Aşk*
IV. Neşati *Edirne Şehrengizi*
V. Nedim *Beng ü Bade*

Yukarıdaki yazar eser eşleştirmelerinin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. • Tiyatro oyunlarında kalabalık bir kadro şeklinde, her yaştan, her ırktan, her dinden insana yer verir.
• Tiyatro eserleri, sahne tekniğine uygun olmasından dolayı "sahneye giremeyen şiir" olarak değerlendirilir.
• Eserleri kişi, mekân ve konular açısından olduğu kadar üslûp ve yapıları bakımından da oldukça karmaşık bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bazı özellikleri verilen yazara ait eserlerden biri değildir?

- A) *Tarık* B) *Finten*
C) *Macerayı Aşk* D) *Duhter-i Hindu*
E) *Gülnihal*

15. Recaizade Mahmut Ekrem, ---- romanıyla ilk realist romanı yazmakla kalmaz, ---- gibi karikatürize edilmiş bir tipi de Türk edebiyatına kazandırır. O günün şartlarında yeni kabul edilebilecek bu roman kahramanı, "Budala tip" örneğini oluşturur. Yine aynı romanda onun alafranga arkadaşı Keşfi Bey, olayın akışını olumsuz yönde değiştirecek kadar söylediği yalanlarla bir yan kişilik olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) *İntibah* - Ali Bey
B) *Felatun Bey'le Rakım Efendi* - Felatun Bey
C) *Araba Sevdası* - Bihruz Bey
D) *Jön Türk* - Nurullah
E) *Zehra* - Suphi

16. Edebiyatımızın ömür boyu dur durak bilmeyen "yazı makinesi" yazmış olduğu iki yüzden fazla eseriyle bildiğini başkalarına öğretme isteği sayesinde kitap denen hazineyi, gerek Osmanlı coğrafyasında ve gerekse Türkçenin hâkim olduğu diğer bazı coğrafyalarda medreseye ve âlimlere ait bir lüks olmaktan çıkarıp geniş halk kitlelerine ulaştırmayı başarmıştır. *Hasan Mellah*, *Hüseyin Fellah*, *Paris'te Bir Türk* eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ziya Paşa
B) Ahmet Mithat Efendi
C) Namık Kemal
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Şemsettin Sami

17. • Roman sanatında Batılı anlamda ilk eserler verilmeye başlanmıştır.
- Realizm ve natüralizm romanda, parnasizm ve sembolizm ise şiirde etkilidir.
- Dil ağır ve süslüdür.
- Sone, triyole, balad gibi nazım biçimlerini de kullanmışlardır.
- Kafiye kulak içindir, görüşünü savunmuşlardır.

Bazı özellikleri verilen edebî dönem veya topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli Edebiyat
B) Tanzimat
C) Garip Hareketi
D) Servetifünun
E) Fecriati

18. Şiirlerinin derin yapısı iç dünyasını yansıtmakla birlikte okuyucuyu da içine sürükleyen, gizemli bir atmosfer oluşturur. Bu atmosfer ---- şiirlerinin en önemli özelliğidir. Ona göre şiir, nesirden farklı olarak bir iç âlem meselesidir. Bu şiir anlayışını belirleyen unsurlar ise rüya ve müziktir. Rüya ve müziğe üretkenliğinin temeli yapacak kadar önem vermesinin sebebi ise, onların zaman unsurunu bir bakıma ortadan kaldırmalarından kaynaklanmaktadır. Roman ve hikâyelerinde de bu durum görülmektedir. Rüya ve müziğin geçmiş, bugün ve gelecek boyutlarını silerek sonsuzluğa doğru bir akış meydana getirdiklerine inanır. Bu iki unsur sıradanlığı, faniyet duygusunu yok ettiği ve sonsuzluk vehmi verdiği için ona göre sanatın asıl kaynağıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Haşim
B) Peyami Safa
C) Ahmet Hamdi Tanpınar
D) Yaşar Kemal
E) Tarık Buğra

19. Doğadaki dört temel unsuru edebî eserlere de uyarlayabiliriz. ---- romanında toprak, su, hava ve ateş önemli yer tutar. Dört unsur hem olay örgüsünde hem de karakterlerin özelliklerinin belirlenmesinde rol oynar. Kişilerin mekân değiştirmeleriyle bu dört unsurun etkileri de değişiklik gösterir. Baş köşkü "toprak" ile, Boğaziçi "hava ve su" ile, Necip-Suat aşkı da "ateş" ile açıklanabilir. Ateş grubu kişisi olan Necip, toprak grubu olan Suat ve hava-su grubu kişiliği olan Süreyya arasındaki ilişkiler romanın temelini oluşturur. Özellikle de Suat ve Necip arasındaki platonik aşk, ateş-toprak buluşmalarıyla paraleldir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Eylül
B) Aşk-ı Memnu
C) Ateşten Gömlek
D) Halas
E) Vurun Kahpeye

20. Fransa'da bulunuşu ve Fransa'dan dönüşte politikaya atılması onu şiirden uzaklaştırdı. Öğrenci iken aruz vezni ile şiire başlayan şair, Arapça ve Farsçayı iyi derecede öğrenmiş, aruzla yazmasına rağmen şiirleri de sadedir. Gerek babasının zengin kütüphanesi, ağabeyinin İstanbul'dan gönderdiği kitaplar gerekse şairlik yetisi, onun şiire olan hevesini artırmış, şiir yazmayı hevesin ötesine taşıyarak şairliği benimsemiştir. Aruzla yazdığı ilk şiirlerinde, ilk olmaları hasebiyle şairliğe girizgâh niteliğindedir. Bunlara şiir denemeleri demek, vezin acemiliklerini hoş görmek gerekir. O, sonraki yıllarda "gurbet şairi" olarak bilinecek ve edebiyatımıza *Bingöl Çobanları* gibi ölümsüz bir pastoral şiir bırakacaktır.

Bu parçada tanıtılan yazar, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fazıl Hüsnü Dağlarca
B) Faruk Nafiz Çamlıbel
C) Cahit Külebi
D) Necmettin Halil Onan
E) Kemalettin Kamu

21. Türkiye'nin modernleşme süreci bağlamında Cumhuriyet Dönemi Türk romanında Batılılaşma olgusu ele alınmıştır. Batı'da tarihsel, toplumsal ve ekonomik koşulların etkisinde gelişen roman türünün Osmanlı'da farklı koşullarda ortaya çıktığı görülmektedir. Modernleşme sürecinin bir ürünü olan romanlarda, Batılılaşma olgusunun nasıl ele alındığı, kadın ve erkek kahramanların nasıl temsil edildiği, gündelik hayattaki ve aile hayatındaki etkileri rahatça gözlemlenmektedir. Cumhuriyet Dönemi yazarlarından Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun ----, Peyami Safa'nın ----, Reşat Nuri Güntekin'in ---- adlı romanları, bu konuda dikkate alınabilecek eserlerdendir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) *Kiralık Konak - Sözde Kızlar - Yaprak Dökümü*
- B) *Yaban - Çalıkuşu - Sözde Kızlar*
- C) *Mai ve Siyah - Yalnızız - Acımak*
- D) *Ankara - Ateşten Gömlek - Yaprak Dökümü*
- E) *Sürgün - Fatih Harbiye - Çalıkuşu*

22. Yazar, *Kuyu* adlı öyküsünde başkişisi Yusuf'un trenle bir şehirden başka bir şehre yaptığı yolculuğu anlatır. Öyküde anlatı kişisi Yusuf, simgesel anlamda bütün insanlığı temsil eder. Onun yaşadığı her deneyim, öyküde bütün insanlığın yaşayacağı, yaşaması gereken deneyimler silsilesidir. *Kuyu* öyküsünün başlığı, çok yönlü bir çağrışım değeri taşımaktadır. Ayrıca yazarın *Çok Sesli Bir Ölüm*, *Gül Yetiştiren Adam* ve *Çözülme* adlı eserleri de bulunmaktadır.

Bu parçada kendisinden söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilge Karasu
- B) Mustafa Kutlu
- C) Rasim Özdenören
- D) Tarık Buğra
- E) Samiha Ayverdi

23. Eser, birçok eleştirmen tarafından döneminin koşullarını gerçekçi bir biçimde yansıtması bakımından, yazarın en iyi romanı olarak gösterilmiştir. ---- adlı roman, Sivas'ın Ç. köyünden üç arkadaşın, İflahsızın Yusuf, Köse Hasan ve Pehlivan Ali'nin, çalışmak üzere Çukurova'ya gitmek için yola çıkmalarıyla başlar. Köse Hasan ve Pehlivan Ali köyden ilk defa ayrılacaklar, ilk defa şehir göreceklendir. İflahsızın Yusuf ise daha önce Sivas'ta cer atölyesinde iki ay kadar çalışmıştır. Yorumcu bir tren yolculuğunun ardından Çukurova'ya gelirler. Amaçları, hemşerilerine ait olduğunu duydukları fabrikada çalışabilmektir. Sora soruştura fabrikayı bulurlar. İlk gün fabrikaya dahi giremezler. Fakat ikinci gün Yusuf, fabrika sahibinin arabasının önüne çıkarak yalvarır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Hanımın Çiftliği*
- B) *Bereketli Topraklar Üzerinde*
- C) *Susuz Yaz*
- D) *Köyün Kamburu*
- E) *Çıkrıklar Durunca*

24. Aşağıdakilerin hangisinde yazar ve temsil ettiği edebi akım yanlış verilmiştir?

- A) Mayakovski - Fütürizm
- B) Verlaine - Sembolizm
- C) Emile Zola - Natüralizm
- D) Puşkin - Klasisizm
- E) Dostoyevski - Realizm

MERDİVEN

*Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden,
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak,
Ve bir zaman bakacaksın semâya ağlayarak...*

*Sular sarardı, yüzün perde perde solmakta,
Kızıl havâları seyret ki akşam olmakta...*

*Eğilmiş arza, kanar, muttasıl kanar güller;
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller,
Sular mı yandı? Neden tunca benziyor mermer?*

*Bu bir lisân-ı hafîdir ki ruha dolmakta,
Kızıl havâları seyret ki akşam olmakta...*

Ahmet HAŞİM

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DENEME ANALİZİ

SORU	KONU BAŞLIKLARI	DOĞRU	YANLIŞ	BOŞ
01	Sözcük ve Söz Öbeklerinin Anlamı			
02	Paragraf Yapı			
03	Paragraf Konu			
04	Paragraf Anlatım Biçimleri			
05	Şiir Bilgisi - Genel (Tür, zihniyet, kafiye, vezin)			
06	Şiir Bilgisi - Genel (Tür, zihniyet, kafiye, vezin)			
07	Nazım Şekilleri			
08	Divan Edebiyatı			
09	Düzyazı Türleri			
10	Halk Edebiyatı			
11	Divan Edebiyatı			
12	Tanzimat Edebiyatı			
13	Servet-i Fünun Edebiyatı			
14	Fecr-i Ati Edebiyatı			
15	Milli Edebiyat / Beş Hececiler			
16	İkinci Yeni			
17	Öz (Saf) Şiir			
18	Milli Edebiyat			
19	Toplumcu Gerçekçi Eserler (Hikaye-Roman)			
20	Toplumcu Gerçekçi Eserler (Hikaye-Roman)			
21	Edebi Akımlar			
22	Modernizmi Esas Alan Eserler (Hikaye-Roman)			
23	Edebi Akımlar			
24	Cumhuriyet Dönemi Göstermeye Bağlı Edebi Metinler (Tiyatro)			

DOĞRU :
YANLIŞ :
BOŞ :
NET :

1. Kafka, yaşadığı dönemde anlayamamış, bugün içinse tüm dünyanın kabul ettiği başarılı bir yazar. Üzerinde zıtlıkları barındırıyor. Örneğin âşık olduğu kadını çok az görüyor, sanki gerçekte kavuşmak istemiyor. Aşkını realiteden çok hayali olarak yaşamak istiyor. Kafka bende Batı'yı çağırıştırır. Bir yönüyle de Doğu'dur. Sevmeyi, kavuşamamayı, ayrılığı anımsatır. Yıkımı, yoksulluğu, ölümü...

Bu parçada geçen "zıtlıklar barındırmak" sözüyle yazarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçekleşmesi mümkün olmayan düşünceleri taşımak
- B) Yaşamdan ne tür bir beklentisinin olduğunu bilememek
- C) Soru sorarak yaşamı anlamlandırmaya çalışmak
- D) Bir konuda karar vermekte zorluk çekmek
- E) Aykırı özellikte duygu ve düşüncelere sahip olmak

2. (I) Gelişmiş ülkelerin hemen hepsinde doğa tarihi müzeleri ve ulusal botanik bahçeleri asırlar evvelinden kurulmuştur. (II) Büyük kuruluşlar yardımı ile o ülkelerin halkları bir yandan ülkelerinde yaşayan bitki ve hayvanları öğrenirken diğer yandan da bunların neden ve nasıl korunmaları gerektiği konusunda bilgi sahibi olmaktadır. (III) Ülkemizde ne ulusal bir doğa tarihi müzesi ne de tam anlamıyla bir botanik bahçesi kurulabilmiş değildir. (IV) Bu nedenle halkımız, bütün kesimleri ile doğanın tanınması ve korunması konusunda ne yazık ki çağdaş bir eğitim alamamaktadır. (V) Ülkemizde doğa konusunda meraklı, hassas küçük bir kesim bulunmakla birlikte bunların gayretleri bilimsel verilere dayanmaktan çok uzaktır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "İstenen anlamda bitki ve hayvanlara ilginin olmadığı az sayıda ülke arasında yer aldığımızı maalesef söylememiz gerekiyor." cümlesi getirilmelidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Geleneksel roman kurgusuna herhalde en yakın olan kitabım. Başından sonuna kadar tek bir yüzyılda geçen ve tarihsel roman diye adlandırığımız bir kitap. 17. yüzyıl beni çok büyüleyen bir yüzyıl. 17. yüzyıl Rusya'sı, Osmanlı'sı, İspanya'sı... İlkinden farklı olarak bu kitabım karşıtlıklara fazlasıyla dayalı bir kitap. Varmak ve gitmek kelimeleri üzerine yoğunlaşan bir kitap. Varmak, belli bir yere yönelmek, o çizgiden sapmadan ilerlemek ve hayatı yaşamak mümkün. Kat kat inşa ederek... Kısacası gitmek fiilinin açılımlarını arayan bir kitap *Şehrin Aynaları*.

Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Tarihsel konulara merakınızın temelinde hangi düşünce yatmaktadır?
- B) İkinci kitabınızla ilgili olarak neler söylemek istersiniz?
- C) İlk romanınızda özellikle mi 17. yüzyılı seçtiniz?
- D) Bir roman, tarihe ayna tutacak nitelikte olmalı mıdır?
- E) *Şehrin Aynaları*'ni yazarken hangi kitapları incelediniz?

4. Alışıl gelmiş bir şekilde yazının kalıcılığı noktasında birçok kişi benzer düşünceye sahip. Kalıcılığa dair görüşlerin yazı bağlamında düşünülmesi biraz da üst akılla olaylara bakılmasındandır. Frank Joseph, "Papirüsler yanar, taşa oyulan kelimeler aşınır, kil tabletler parçalanır. Ama mitolojiye sarılmış, hayati önemi olan mesaj, kehribarın içinde korunan bir böceğin bedeni gibi uzun zaman dayanır." diyor. Onun bu sözü, toplumların hafızasında yer eden ve nesilden nesile sözlü kültür geleneği içerisinde aktarılan mitolojik unsurların, efsanelerin önemine dikkat çekmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Örneklendirme
- B) Tanık gösterme
- C) Betimleme
- D) Öyküleme
- E) Tanımlama

5. Söylerim söylerim sözümde almaz
Nideyim cahildir halimden bilmez
Bu dostluğun senin boyuna sürmez
Anadan atadan soy olmayınca

Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Redife yer verilmiştir.
B) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
C) Yarım kafiye kullanılmıştır.
D) Bir varsağıdan alınmıştır.
E) Kişisel tecrübe anlatılmıştır.

6. Ne zaman yolda bir han rastlasam irkilirim,
Çünkü sizde gizlenen dertleri ben bilirim.
Ey köyleri hududa bağlayan yaşlı yollar,
Dönmeyen yolculara ağlayan yaşlı yollar!
Ey garip çizgilerle dolu han duvarları,
Ey hanların gönlümü sızlatan duvarları!..

Bu dizelerle ilgili olarak

- I. Nida sanatından yararlanılmıştır.
II. Kişileştirmeye başvurulmuştur.
III. Yol ve yolculuk hali tema olarak belirlenmiştir.
IV. Zengin kafiye kullanılmıştır.
V. Didaktik bir üslupla yazılmıştır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
B) II ve IV
C) III ve IV
D) I ve V
E) IV ve V

7. Aşağıdaki beyitlerden hangisi ait olduğu gazelin farklı bir beytidir?

- A) Anunçün Ahmedî heves ider lebüne kim
Dil-hastedür ana şeker-i nâr-dan gerek
B) Senün yüzün güneşdür yoksa aydur
Canum aldı gözün dakı ne eydür
C) Aceb nitdüm yâra virmez selâmi
Bu zâlim müddeî komaz ola mı
D) Ecel tutmuş elinde bir ulu câm
Ki ol câmin içi dolu ser-encâm
E) Âşık olanın ışk odından nişan gerek
Bağrı kebâb gözlerinün yaşı kan gerek

8. Cebhesi zayyık olanun
Dayk olur hulki anun
Cephesi bî-çîn olan
Kâhil olur bî-güman

Günümüz Türkçesiyle:

Alnı dar olanın
İçi de dar ve sıkıntılı olur
Alnında kırışık olmayan
Şüphesiz tembel olan

İçerik özelliklerinden hareketle bu dizelerin aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Sefaretnâme
B) Kıyafetnâme
C) Surnâme
D) Pendnâme
E) Habnâme

9. Aşağıdaki yazar-eser-tür eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Yazar	Eser	Tür
A) Cemil Meriç	<i>Bu Ülke</i>	deneme
B) Falih Rıfkı Atay	<i>Zeytindağı</i>	anı
C) Şevket Rado	<i>Eşref Saat</i>	sohbet
D) Muallim Naci	<i>Demdeme</i>	eleştiri
E) Azra Erhat	<i>Mavi Anadolu</i>	mektup

10. (I) Orta oyunu; seyircinin ortasında oynanan, tuluata dayanan, müzik, dans, taklit gibi unsurlardan da yararlanan geleneksel halk tiyatrosu örneğidir. (II) Canlı oyuncularla oynandığı için bir gölge oyunu olan Karagöz'den temelde bir farklılığı bulunmasına karşılık, bu iki tür arasında oyun dağıtıcılığı, güldürme yöntemleri, kişiler ve yapı bakımından önemli benzerlikler bulunmaktadır. (III) Orta oyununun oynandığı, genellikle daire ya da elips biçiminde olan alana palanga adı verilir. (IV) Orta oyunu giriş, muhavere, fasıl ve bitiş olmak üzere dört bölümden oluşur. (V) Cahil kesimi temsil eden Pişekâr, elindeki şakşakla oyun alanına girerek seyircileri selamlar ve birkaç kısa konuşmadan sonra oyunun adını söyleyerek oyunu başlatır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde orta oyunu ile ilgili bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. *İskendernâme*
II. *Leyla vü Mecnun*
III. *Süheyl ü Nevbahar*
IV. *Mecalisü'n-Nefais*
V. *Yusuf u Züleyha*
VI. *Heşt Behişt*

Yukarıda verilen eserlerden hangileri türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve II B) II ve IV C) IV ve VI
D) III ve V E) I ve VI

12. Kadınların okuması, eğitimi, kadınların esareti, çok kadınla evlilik, görücü usulüyle evlilik, kadınların hürriyeti, kadınların meslek sahibi olması, kadınların çalışması... Bu başlıklar, yazarın başlıca kaygısının okutmak, öğretmek, büyütmek ve yetiştirmek olduğunu da göstermektedir. Yazarın kaygıları böyle şekillenince *Letaif-i Rivayafta* daha çok bu öğreticilik vasfı üzerinde yürür.

Bu parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samipaşazade Sezai
B) Recaizade Mahmut Ekrem
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Şemsettin Sami
E) Nabizade Nazım

13. Edebiyatı bir araç olarak kullanan şair, çocuklar için şiir yazmanın ne denli önemli olduğunu da farkındadır. Oğlunun şahsında gençliğe hitap eden şair, aydınlık bir geleceğin gençler ve çocuklarla olacağını bilmektedir. Eğitime ilgi duyan yakın arkadaşlarından Satı Bey'in çocuklar için açtığı okulda okutulmak üzere şiir yazmasını istemesiyle hece ölçüsüyle şiirler yazar.

Bu parçada söz edilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Akif Ersoy - *Safahat*
- B) Cenap Şahabettin - *Tamat*
- C) Tevfik Fikret - *Şermin*
- D) Mehmet Emin Yurdakul - *Tan Sesleri*
- E) Ziya Gökalp - *Kızıl Elma*

14. Edebiyat tarihlerinde, antolojilerde, ders kitaplarında kendisinden sıklıkla "Saf Şiirin Temsilcisi", "Akşam Şairi", "Hüzün Şairi", "Empresyonist Şair" ya da "Sembolizmin Öncüsü" gibi adlandırmalarla söz edilen ---- hem şiir hem düzyazı türünde değerli eserler kaleme almış, modern Türk edebiyatının önemli şair ve yazarlarından. *Bize Göre*, *Gurabahane-i Laklakan* gibi kitaplarında sade bir dil tercih ederken şiir dili biraz daha ağırdır. Onun şiiri üstüne birçok değerlendirme yazısı yazıldı ancak genel olarak bakıldığında bu değerlendirme yazılarında yalnızca şairin diğer şairlerden esinlendiği, şiirlerini sembolizm ve empresyonizm akımlarının etkisinde kalarak yazdığı yönündeki tespitler yer alır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Cenap Şahabettin
- B) Ali Canip Yöntem
- C) Mehmet Emin Yurdakul
- D) Ahmet Haşim
- E) Ahmet Hamdi Tanpınar

15. İstanbullu aydın ile Anadolu'daki halk arasında olumlu bir ilişkinin kurulması gerektiğini belirten ---- Batı hayranlığı ve taklitçiliğinin karşısına da Anadolu insanı ve kültürünün çıkarılmasını düşünmektedir. Şairin bu anlayış doğrultusunda yazdığı ---- en meşhur şiiridir. Bu şiirle, daha önce itibari bir tarzda ele alınan Anadolu, gerçekçi ve sade bir bakışla anlatılmıştır. Müdürlüğünü yaptığı Hayat mecmuasında Anadolu'yu, coğrafyasını ve insanını, onun meselelerini anlatan, halk edebiyatı kaynaklarıyla da beslenmiş şiirler yazmıştır. Bu şiirlerle edebiyatımızda "memleket edebiyatı" denilen bir akım başlar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Rıfat Ilgaz - *Yarenlik*
- B) Faruk Nafiz Çamlıbel - *Han Duvarları*
- C) Nazım Hikmet - *835 Satır*
- D) Arif Nihat Asya - *Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor*
- E) Halide Nusret Zorlutuna - *Git Bahar*

16. Seni günlere böldüm, seni aylara
Daha yıllara, yüzyıllara böleceğim
Ve her zaman söyleyeceğim ki beni anla
Böyle eskitilmiş de olsa bu kalbi
Minesi çatlamış bir diş gibi durduracağım karşında

Bu şiirin, içerik ve biçim dikkate alındığında hangi şair tarafından yazıldığı söylenebilir?

- A) Edip Cansever
- B) Cahit Sıtkı Tarancı
- C) Ahmet Muhip Dırnas
- D) Halit Fahri Ozansoy
- E) Necip Fazıl Kısakürek

17. Şiirlerinde evler; geçmişiyile, tarihiyle ve bütün yaşama biçimiyle kendisini gösterir. Şair, evler aracılığıyla geçmişiyile ve bugünü anlamlandırırken diğer taraftan da içinde yaşadığı modern zamanlarda hayata tutunabilmek için gerekli olan gücü eski zamanların insana huzur veren ev hayatından toparlamaya çalışır. Huzuru arayan şair, yazdığı *Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi* adlı öyküsünde de bir mutluluğun izini sürmeye çalışır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada şiir anlayışından söz edilen şaire aittir?

- A) *Kaldırımlar*
- B) *Sebil ve Güvercinler*
- C) *Fahriye Abla*
- D) *Otuz Beş Yaş*
- E) *Sessiz Gemi*

18. Kronolojik sırayı izleyerek romanlarına genel hatlarıyla baktığımızda kadın kişilerin diğer roman kişileri karşısındaki durumu farklıdır. Seniha, romanın kahramanı ve üzerinde en fazla yoğunlaşılacak kişidir. Her ne kadar Naim Efendi'nin sahip olduğu konağın durumu, özellikle son kısımlarda Hakkı Celis'in içinde bulunduğu sosyal tabakaya yabancılaşarak kendine bir çıkış yolu arama çabası, Seniha'dan zaman zaman uzaklaşmamıza yol açsa da olay örgüsünü oluşturan vaka halkaları daha çok Seniha etrafında dönmekte ve diğer kişilerin onun sayesinde tanıma imkânı bulabilmekteyiz.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada söz edilen romanın yazarına ait değildir?

- A) *Yaban*
- B) *Ankara*
- C) *Nur Baba*
- D) *Sodom ve Gomora*
- E) *Üç İstanbul*

19. 1950 yılında cezaevinden çıkan yazar, orada birçok anı da biriktirmiştir. Sonrasında büyük bir yoksulluk çeker. Yaşadığı bu yoksulluk, geçim kaygısıyla üslubu özensiz kimi eserlerin yazılmasına neden olur. Üslup özensiz olsa da olayların etkileyciliği eserlerinin sevilmesinde etken olmuştur. İlk yıllarında şiirler yazmak isteyen yazar, Nazım Hikmet'in yönlendirmesiyle toplumsal içerikli romanlar yazmaya başlar. *Hanımın Çiftliği*, *Bereketli Topraklar Üzerinde*, *Ekmek Kavgası* gibi eserleri toplumsal dokuyu yansıtan eserlerdendir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada söz edilen yazarın eserlerinden biri değildir?

- A) *Baba Evi*
- B) *Cemile*
- C) *Kurt Kanunu*
- D) *Murtaza*
- E) *Avare Yıllar*

20. Benim romanlarımda insan, toprak kokan sabahlara uyanmalı. Kuzuların sesleri uzaktan, yakından gelmeli. Horozlar ötmeli, köpekler aylı gecelerde uzun uzun ulumalı; kokusundan tanımalı insanı. Nasırlı eller orak tutmalı, sarı buğdaylar biçmeli. Aşk fısıltıları kır çiçeklerine karışmalı sonra, serin rüzgârlara karışmalı.

Aşağıdaki yazarlardan hangisi bu parçada anlatılan düşünceyle roman yazmaktadır?

- A) Peyami Safa
- B) Selim İleri
- C) Mustafa Kutlu
- D) Necati Cumalı
- E) Samiha Ayverdi

21. • Olaylar tek bir bakış açısıyla verilmez, farklı anlatıcılardan yararlanılır.
- Romanın kurmaca olduğu, metne müdahalelerle okura hissettirilir.
- Yer yer bilinç akışı tekniğinden yararlanılır.
- Roman içerisinde başka metinlere göndermeler yapılarak metinler arasılık sağlanır.

Yukarıda özellikleri verilen roman anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Postmodern roman
- B) Klasik roman
- C) Realist roman
- D) Modern roman
- E) Natüralist roman

22. Orhan Pamuk'un ilk kitabıdır. Pamuk, klasik anlatı tekniklerini kullandığı bu ilk eseriyle iki ödül almıştır. Yazar, Osmanlı Devleti sonrası Türkiye'nin Avrupa'ya yönelmesinin toplumsal sürecini saydamlaştırmak için ele aldığı tarihsel kesitlerin tipik oyuncularını ve kesitlerdeki ideolojik konularını bir ailede bize gösterir. Bu aile etrafında bir yandan Türkiye Cumhuriyeti'nin hikâyesini, diğer yandan dönemim kültür hayatını, orta ve yukarı sınıfların yaşam biçimlerini, ev içlerini, tüketim zevklerini, ağır akan bir panoramik çağ romanı kalıplarıyla anlatır. Üç ana bölümden oluşan kitap, üç neslin bakış açısıyla anlatılır.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Benim Adım Kırmızı*
- B) *Masumiyet Müzesi*
- C) *Sessiz Ev*
- D) *Beyaz Kale*
- E) *Cevdet Bey ve Oğulları*

23. Şiiri salt uyak ve ahenk dünyasına indirgeyen; uyağı ve ahengi şairlerin hülyalarını perçinleyen, süsleyen altın çivi olarak gören şairlerin benimsemediği bir akımdır. Oysa tabiattaki gerçekliği önemseyen ve şiirini de bu bağlamda oluşturan Banville'in sanat evreni sadece düşünsel ve bilimsel kaygılardan ibaret değildir. Baudelaire'in deyişle onun şiiri, "insanın düşünürken, yaşarken kendini mutlu hissettiği anları yansıtan" şiirdir. Banville, aynı ülküyü paylaşan ama dağınık gruplar halinde yazınsal etkinliklerde bulunan genç şairleri bu akımın çatısı altında birleştirmeyi başarabilmiş biri olma özelliğiyle canlılık getirmiştir.

Bu parçada altı çizili bölümler sırasıyla aşağıdaki edebî akımlardan hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Romantizm - sembolizm
- B) Sürrealizm - parnasizm
- C) Sembolizm - parnasizm
- D) Parnasizm - sembolizm
- E) Empresyonizm - realizm

24. • "İktidar Üçlemesi" başlığı altında yayımladığı üç oyununda 1623 - 1651 yılları arasında Osmanlı sarayında yaşanan iktidar mücadeleleri anlatılmaktadır.
- Tarihî dram özelliği gösteren oyunlarda kişiler hem kişisel hem de evrensel boyutta ele alınır.
- Yazar, tarihî birer şahsiyet olan IV. Murat'ı, Sultan İbrahim'i ve Kösem Sultan'ı dönemin havasına uygun olarak canlandırır.
- *Yine Bir Gölünhal* adlı tiyatrodan, İsmail Dede Efendi'nin yaşadığı aşk anlatılır.

Bazı özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haldun Taner
- B) Turan Ofazoğlu
- C) Orhan Asena
- D) Recep Bilginer
- E) Turgut Özakman

DENEME

05

LAVİNİA

*Sana gitme demeyeceğim
Üşüyorsun ceketimi al
Günün en güzel saatleri bunlar
Yanımda kal*

*Sana gitme demeyeceğim
Gene de sen bilirsin
Yalanlar istiyorsan yalanlar söyleyeyim
İncinirsin*

*Sana gitme demeyeceğim
Ama gitme Lavinia
Adını gizleyeceğim
Sen de bilme Lavinia*

Özdemir ASAF

AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DENEME ANALİZİ

SORU	KONU BAŞLIKLARI	DOĞRU	YANLIŞ	BOŞ
01	Sözcük ve Söz Öbeklerinin Anlamı			
02	Paragraf Yapı			
03	Paragraf Konu			
04	Söz Sanatları			
05	Paragraf Anlatım Biçimleri			
06	Şiir Bilgisi - Genel (Tür, zihniyet, kafiye, vezin)			
07	Nazım Şekilleri			
08	Halk Edebiyatı			
09	Divan Edebiyatı			
10	Divan Edebiyatı			
11	Divan Edebiyatı			
12	Divan Edebiyatı			
13	Tanzimat Edebiyatı			
14	Servet-i Fünun Edebiyatı			
15	Tanzimat Edebiyatı			
16	Tanzimat Edebiyatı			
17	Fecr-i Ati Edebiyatı			
18	Karma Edebiyat			
19	Modernizmi Esas Alan Eserler (Hikaye-Roman)			
20	Karma Edebiyat			
21	İkinci Yeni			
22	Milli Edebiyat			
23	Karma Edebiyat			
24	Edebi Akımlar			

DOĞRU :
YANLIŞ :
BOŞ :
NET :

1. Her ay adresime gelen dergilerde kim var kim yok diye isimleri ---- geçmişte şairlik de olunca ilk önce şiirleri okumaya başlarım. Öyle zamanlar olur ki bırakın şiiri, şiirden bir dizelik ruh tadı ---- için adeta keçi boynuzu yemek zorunda kalırım. Bazı zamanlarda ise ---- şiirlere rastladığımda da şiirin deryasına dalarım.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) öğrenip - kendimce görerek - insanlardan kaçmak için
- B) aklımdan geçirdikten sonra - yaşamak - birkaç iyi
- C) göz ucuyla inceledikten sonra - almak - kendi yazdıklarım
- D) taradıktan sonra - bulabilmek - ruhumu dinlendirecek
- E) bir kenara yazıp - yaşamak - yeni tarz yazılmış

2. (I) Türküler bir ülkenin bütün duygularını, acılarını, sevinçlerini yansıtır; onun için de bir ülke hatta bölgeyi tanımak için birer turnusol kâğıdıdır. (II) Ne var ki ben çevremdekilere hangi müziği seversiniz, diye sorduğumda bazı kişiler, güzel olan hepsini, diye cevap verirler. (III) Cevap veren kişinin güzellik ölçütünü tayin edemediğimden susarım. (IV) Eski yıllarda gazino zamanlarında Türk müziği sanatçıların yanı sıra, halk müziği sanatçıları da vardı; böyle bir bileşim sunulurdu gazino müşterisine. (V) Şimdi türler ayrıldığı için böyle bir bileşime rastlanmıyor. (VI) Müzeyyen Senar'ın, Zeki Müren'in okuduğu gazinolarda Muzaffer Akgün de Zehra Bilir de türküler söylerdi.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

3. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın romanlarında kent, özellikle İstanbul, roman kahramanlarıyla aynı havayı taşır. Kent, bazen birden karşımıza çıkıveren mazideki zenginliğin görüntüsü olur. Ancak bu zenginliğin yanı başlarında mimarîsi meçhul, herhangi hayat standardına girmesi imkânsız, upuzun veya tıknaz, biri öbürünü hiç tutmayan, semtin havasına sırtına çevirmiş, duvarları çivit boyalı kireçle örtülmüş yirmi sene evvelki evlere tesadüf olunur. Bu bakımdan Tanpınar'da kent, sanki hayatımızdaki kopuk kopukluğun, eskiye de yeniye de dirençsizliğin bir simgesidir.

Bu parçada kentle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Özenilecek güzelliklerle insanı büyüdü dünyaya çağırdığı
- B) Modern anlayışa uygun olarak yeniden resmedildiği
- C) Doğanın her türlü halini gözler önüne serdiği
- D) İnsanların yaşantısıyla benzerlik gösterir bir yapıda olduğu
- E) İmparatorluk eserlerinin ölümsüz oluşu

4. Vardım aydınlık sınırlarına dek bilmecenin Gürleyip dururken sessizliğimde zulüm toplar gibi

Bu dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangileri vardır?

- A) İstiare - tenasüp
- B) Telmih - irsalimesel
- C) Mübalağa - lefrüneş
- D) Tezat - teşbih
- E) Tekrir - tariz

5. Kitaplarla geçen zamanlar, hatırası olan zamanlardır. Marcel Proust, "Bize yaşanmamış gibi gelen çocukluk yıllarımızda, çok sevdiğimiz bir kitapla geçirdiğimiz günler kadar dolu dolu yaşanmış başka bir zaman belki yoktur." demiş. Proust'a göre, çocukken okuduğumuz kitapları özlerken okumamızı bölen şeyleri özlemişiz en çok. Aklıma en dalıp gittiğim anlarda kapıdan başını uzatarak, "Sana meyve soyayım mı?" diye soran annem geliyor. Yahut okuduğum kitabı, bilhassa çizgi romanları arayıp da yerinde bulamadığım zamanlar, "Gene babam almış bunu!" diye söylemişim...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- B) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
- C) Benzerlik ilişkisine yer verilmiştir.
- D) Eksiltili cümle bulunmaktadır.
- E) Abartma yapılmıştır.

6. Ala gözlü benli dilber
Sen d'olasın benim gibi
Zülfün söküük boynun bükük
Sen d'olasın benim gibi

Bahçende güller bitmesin
Dalında bülbül ötmesin
Kapından cerrah gitmesin
Sen d'olasın benim gibi

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir semaiden alınmıştır.
- B) Sevgilinin davranışları eleştirilmiştir.
- C) Söz sanatına başvurulmuştur.
- D) İki dördlüğün uyak türü aynıdır.
- E) 8'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.

- 7. I. Aruzun kendine özgü 24 farklı kalıbıyla yazılır, en önemli temsilcisi Ömer Hayyam'dır.
- II. Türklerin divan edebiyatına kazandırdığı bir nazım biçimidir. Nedim, bu türde yazdığı şiirleriyle bilinir.
- III. Sosyal konuların ele alındığı, bendler halinde yazılan şiirlerdir. Her bendin sonundaki vasıta beyti vardır ve bu beyit bend sonlarında değişir.
- IV. Gazelin her dizesinden sonra kısa bir dizenin eklenildiği şiirlerdir.

Numaralanmış cümlelerden hangisi aşağıdakilerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Şarkı
- B) Terkib-i bend
- C) Müstezat
- D) Rubai
- E) Murabba

8. **Halk edebiyatıyla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Yaşadığı dönemin sosyal olaylarını sert bir dille eleştirmekten çekinmeyen Seyrani, önemli bir yergi şairidir.
- B) Güzellik düşüncesini şiirlerinde içselleştiren Karacaoğlan, kimi şiirlerinde aruz vezninin olanaklarından yararlanmıştır.
- C) *Genç Osman Destanı*'nı yazan Kayıkçı Kul Mustafa, IV. Murat Dönemi'nin önemli asker şairlerindedir.
- D) Dadaloğlu, mertlik, yiğitlik ve başkaldırı havası içeren koçaklamalarıyla ün salmıştır.
- E) İyi bir medrese eğitimi alan Erzurumlu Emrah'ın şiirlerinde divan edebiyatı etkisi görülmektedir.

9. Halkın konuştuğu dile bağlı kalan bu nesre ---- denir. Geniş halk kitlelerine ulaşmak, insanlara bir şeyler öğretmek ve onları eğitmek amacıyla yazılan eserlerde kullanılmıştır. Bu nesir, halkın diline bağlı kalmış ve ondan kopmamıştır. Dini kitaplar, folklorik halk hikâyeleri, masallar bu nesir türüyle yazılmıştır. Amaç halkı eğitmek olduğu için konunun özünü etkileyecek sanatlardan kaçınılmıştır. Mercimek Ahmet'in Farsçadan çevirdiği ---- bu türe örnek gösterilebilir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Sade nesir - *Kabusnâme*
B) Süslü nesir - *Garipnâme*
C) Orta nesir - *Cihannüma*
D) Sade nesir - *Seyahatnâme*
E) Sade nesir - *Edirne Şehrengizi*

10. İrani şair Feridüddin Attar tarafından Farsça olarak yazılan ----, "kuşların dili" anlamına gelmektedir. ---- bu eseri bazı değişikliklerle Türkçeye çevirmiştir. Eserde vahdet-i vücud inancı anlatılmıştır. Buna göre var olan sadece vücud-ı mutlak. Bütün kudret ondadır. İnsanın kâinata varlık halinde gördükleri, vücud-ı mutlakın bir aynaya yansıma hükmünde olan çeşitli görüşlerden ibarettir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) *Pendname* - Güvahi
B) *Mantiku't-Tayr* - Gülşehri
C) *Müzekki'n-Nüfus* - Eşrefoğlu Rumi
D) *Divan-ı Hikmet* - Ahmet Yesevi
E) *Kelile ve Dimne* - Kul Mesut

11. Divan edebiyatının en güçlü kaside ve hiciv şairidir. Kasidelerinde mübalağa sanatının bütün detaylarını işlemiştir. Şirin üst dilinden yararlanarak mübalağa sanatını en iyi kullanan sanatçı, okuyucunun hayalini incitmemiştir. Şiirlerindeki aşırı abartıyı yumuşatmak için mutlaka bir açık kapı bırakmıştır. Şair, mübalağa sanatını kullanırken, hayal dünyasının derinliklerinde gezinmiştir. Okuyucuyu taşkınlığa sürükleyerek "Bu kadar da olmaz!" dedirttikten sonra beytin arka planındaki hakikatleri açıklamış, en olmayacak şeyleri olağan gibi göstermiştir. Mübalağa sanatını kullanma becerisi de bundan kaynaklanmaktadır. *Siham-Kaza*, şairin hicivlerini topladığı kitabıdır.

Bu parçada tanıtılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bâki
B) Nedim
C) Nâbi
D) Nesimi
E) Nefi

12. • Coğrafya alanında yeterli kitap yazılmadığını düşünerek *Cihannüma* adlı eserini kaleme almıştır.
• Yaklaşık yirmi yılda tamamladığı *Keşfü'z-Zünun* adlı bibliyografyada 10 bin yazar ve 15 bin esere yer vermiştir.
• İlme verdiği önem ve yaptığı çalışmalardan dolayı Batı dünyasında "Hacı Kalfa" olarak bilinmektedir.
• *Mizanü'l-Hak*, telif ettiği son eser olup devrinin tartışmalı konularının müspet fikirlerle açıklanmasından ibarettir.

Bazı özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sinan Paşa
B) Kâtip Çelebi
C) Seydi Ali Reis
D) Ali Şir Nevai
E) Evliya Çelebi

13. • Edebiyatımızdaki ilk pastoral şiir olan *Sahra'yı* yazmıştır.
• *Köylü Kızların Şarkısı* adıyla ilk köy şiirini yazmıştır.
• Sahnelenen ilk tiyatro *Vatan yahut Silistre'yi* yazmıştır.
• Noktalama işaretlerini edebiyatımızda ilk kullanan kişidir.

Aşağıdaki Tanzimat Dönemi yazarlarından hangisi yukarıdaki bilgilerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Şinasi
B) Muallim Naci
C) Namık Kemal
D) Ziya Paşa
E) Abdülhak Hamit Tarhan

14. Modern Türk romancılığının öncü ismi ----, Servet-i Fünûn edebiyat topluluğunun edebi anlayışını *Mai ve Siyah* adlı romanında yansıtır. Romanın kurgusunun temelinde insanı hayata bağlayan, hayatın devamını sağlayan enerjiler bütünü olarak adlandırabileceğimiz "libido" unsurları ve bunun karşı terimi olarak kayıplar yaşamak, hayal kırıklığı sonucu yıkılmak, mağlup olmak gibi unsurlarla nihai şekli olarak hayattan kopmak anlamlarında ele alabileceğimiz "destrudo" dürtüsüne sürükleyen unsurlar yatmaktadır. *Mai ve Siyah*'ın merkezi kişisi Servet-i Fünûn neslinin temsilcisi ----, şiir sanatı hakkındaki hayal kırıklıkları, kaybettiği yakınları, sevgili adayı ve dünya saadeti konusundaki ruhsal çöküşleri ve kaçışla romanda yer almaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Mehmet Rauf - Suat
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - Ahmet Celal
C) Hüseyin Rahmi Gürpınar - Dehri Efendi
D) Halit Ziya Uşaklıgil - Ahmet Cemil
E) Tefik Fikret - Haluk

15. Eserin konusu incelenecek olursa görülür ki ---- gerçekten o gün için çok önemli bir meseleyi ele almıştır. Konuyu sadece esir bir kızın geçirdiği maceraları anlatmak ve hele şaşkıncu olaylarla okuyucuyu oyalamak gayesiyle ele almış değildir. Onun konusu iki önemli fikri içermektedir. Birincisi esaretin kötülükleri, yani insan haklarına dayanan bir fikir; ikincisi ise bir cariye ile bir paşazadenin o devirde uygun görülmeyen aşkı. Konağın Avrupa görmüş oğlu Celal'in, Dilber'e ilgi duyması ailesi tarafından hoş görülmemektedir.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samipaşazade Sezai
B) Direktör Ali Bey
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Nabizade Nazım
E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

16. Tanzimat edebiyatı, Batılı anlamda bir edebiyatın ilk çalışmalarının yapıldığı bir dönemdir. İlkler arasında Yusuf Kâmil Paşa'nın Fenelon'dan çevirdiği *Telemak* adlı roman ilk çeviri roman kabul edilirken

I
Şemsettin Sami'nin *Taaşuk-ı Talat ve Fitnat* adlı

II

romanı da ilk yerli roman olma özelliğine sahiptir. Namık Kemal'in *Cezmi*, Ahmet Mithat Efendi'nin

III

Araba Sevdası, Rezaizade Mahmut Ekrem'in

IV

Letaif-i Rivayat adlı eseri de sayılabilir.

V

Yukarıdaki parçada numaralanmış yapıtlardan hangileri birbiriyle yer değiştirirse bilgi yanlışlığı giderilmiş olur?

- A) I ve III
B) II ve IV
C) III ve V
D) II ve V
E) IV ve V

17. Şairin kendini bulma dönemi *Göl Saatleri* ile başlar. Yaşamın görünümünü düş havuzunun sularında seyrettiğini söyleyerek girdiği bu şiirlerde bir ressam gibidir. Gerçektekenden daha renkli daha parlak doğa görünümleri çizer. Şiirler kısalmış, dil sadeleşmiştir. Anlatım yoğunlaşmış, durulmuş, arınmıştır. Genellikle akşam saatlerini anlatır, koyu renkler içinde şiiri bir düş oyunu niteliğine büründürür.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cahit Sıtkı Tarancı
- B) Ahmet Kutsi Tecer
- C) Yusuf Ziya Ortaç
- D) Orhan Seyfi Orhon
- E) Ahmet Haşım

18. Aşağıdaki yazar-eser-kahraman eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Yazar	Eser	Kahraman
A) Peyami Safa	<i>Fatih-Harbiye</i>	Şinasi
B) Adalet Ağaoğlu	<i>Ölmeye Yatmak</i>	Aysel
C) Orhan Pamuk	<i>Kar</i>	Fusun
D) Yusuf Atılgan	<i>Anayurt Otel</i>	Zebercet
E) Oğuz Atay	<i>Tutunamayanlar</i>	Turgut Özben

19. Öykülerindeki anlatı kişileri, yaşamdan kaçıp kendi içlerine dönerek ilk önce orada yolcu olup yola koyulur. İçte dönük yapılan bu yolculuk, anlatı kişilerinin kendiliklerini fark etmeleriyle eylemsel bir başkaldırıya dönüşür. Bu açıdan bu iki yolculuk, hem birbirlerinin sebebi hem de sonucudur. Yazar, bilinçli olarak yol ve yolcu kavramlarını kullanarak evrensel anlamda insanın kendi benliğiyle olan mücadelesini ele alır. Bu durum, onun mistik bir evrene yöneldiğinin göstergesidir. Öykü kahramanlarını da yazar mistik anlayışta konuşturur: "İnsan kendi kendisinin aynası olabilir mi diye düşünüyorum. Eğer bu mümkünse, insan kendi kendinin dışına çıkma imkânına sahip demektir. Ben şimdi bunu deniyorum. Kendi kendimden kaçıp kaçamayacağımı denemek istiyorum. Bunun için geziyorum."

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada söz edilen yazara ait değildir?

- A) *Çözülme*
- B) *Kuyu*
- C) *Her Gece Bodrum*
- D) *Çok Sesli Bir Ölüm*
- E) *Gül Yetiştiren Adam*

20. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Şiirlerinde engin bir Anadolu sevgisi olan Cahit Külebi'nin *Adamın Biri* ve *Yeşeren Otlar* adlı kitapları vardır.
- B) Sen-ben ikilemini şiirinde belirgin bir biçimde kullanan Özdemir Asaf, *Lavinia* adlı aşk şiiriyle tanınmaktadır.
- C) Türkçem benim ses bayrağımdır, diyen Arif Nihat Asya, *Çocuk* ve *Allah* şiirinde çocuklardan ziyade büyükler için bir bakış sunmaktadır.
- D) *Evler* adlı eseriyle bütünleşen Behçet Necatigil, şiirlerinde kendi evinden başlayarak diğer evleri, sokakları yazmıştır.
- E) *Hisar* dergisinin kurucuları arasında yer alan Mehmet Çınarlı, milliyetçilik düşüncesinden hareketle şiirler yazmıştır.

21. Cumhuriyet Dönemi'yle birlikte, kültür ve sanat hayatımıza büyük bir canlılık gelmiştir. Bunun yansımaları edebiyatımızda da görülmüş, hemen her türde çok kısa aralıklara yayılan yenileşme arayışları baş göstermiştir. Beş Hececiler, Yedi Meşaleciler, Toplumcu Gerçekçiler, Garipçiler, Hissarcılar gibi topluluk ve hareketler, bu arayışların sonucunda ortaya çıkmıştır. İkinci Yeni de bu dönemde ortaya çıkmış ve kendisine yer açabilmiş bir şiir hareketidir.

Aşağıdaki şairlerden hangisi İkinci Yeni topluluğu ile ilişkilendirilemez?

- A) Ece Ayhan
B) Cemal Süreya
C) İlhan Berk
D) Attila İlhan
E) Edip Cansever

22. Feride, bir aşkın kırıklığından kaçmak ve ideallerine sığınmak düşüncesiyle ve biraz da romantik duygularla öğretmenlik yapmak için Anadolu'ya gider. Ancak Anadolu'ya gittiğinde karşılaştığı manzara hayalindekinden çok farklıdır. O, gittiği hiçbir yerde genç ve güzel bir kız olarak tutunmayı beceremez. Buna karşın yazarın vermek istediği mesaj, kadınların çalışabilmeleri, kendi çalışmalarıyla hayatta kalabilmeleri fikridir.

Bu parçada söz edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reşat Nuri Güntekin
B) Refik Halit Karay
C) Necati Cumalı
D) Tarık Buğra
E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

23. • Edebiyatın birçok alanında eserler veren yazarın romanlarının yanı sıra hikâyeleri de vardır. Özellikle *Parasız Yatılı*, onun en çok konuşulan eserlerindedir.
- 1950 kuşağı öykücülerinde yer alan sanatçı, kendine has kurduğu dil evreninde özgün bir öykü anlayışı geliştirmiştir. *Troya'da Ölüm Vardı*, *Uzun Sürmüş Bir Günün Akşamı* dilin kullanımı noktasında dikkat çeker.
- Doğal bir anlatısı vardır. Dilin sınırlarını zorlamadan, okura kolay gelen öyküler yazar. Özellikle ikinci dönem öyküleri uzun hikâye türüne dönmüştür. *Beyhude Ömrüm*, *Uzun Hikâye*, *Mavi Kuş* onun ikinci dönemine örnek gösterilebilecek kitaplarıdır.
- Öykülerinde bilinçaltı ve rüya kavramı alt bir fon olarak sürekli kendini hissettirmektedir. Farklı türlerde eser veren sanatçı, hangi türde yazıyorsa o türün gereklerini yerine getirmeyi de bilmektedir. *Abdullah Efendi'nin Rüyaları* da böyle bir öyküdür.

Aşağıdaki yazarlardan hangisine ait bir bilgi yer almamaktadır?

- A) Füzûzan
B) Mustafa Kutlu
C) Bilge Karasu
D) Ferit Edgü
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

24. Yaşamdaki her şeyi kendi gerçekliği içinde anlatmayı sevmiyorum. Doğadaki gerçeklik bana kimi zaman coşku vermiyor. Gerçeği anlatacağım diyerek içimdeki coşku ve heyecanı söndürecek miyim şimdi? Hayır, bunu kabul etmem mümkün değildir. Edebiyat dediğin, insanın duygularına dokunmalı, onu toz pembe bulutların üstüne çıkarmalı, yer yer de özünde var olan zıtlıkları kıskırtmalıdır. Kısacası bir çatışma olmalıdır.

Böyle düşünen bir sanatçı aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin savunucusu durumundadır?

- A) Realizm
B) Sembolizm
C) Dadaizm
D) Varoluşçuluk
E) Romantizm